

1 25.1.2017

Kuopion ja Siilinjärven
evangelisluterilaisten seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

**Yhteisvastuukeräys
auttaa ihmiskaupan
uhreja**
➤ 4–5

**Miten marsalkka
Mannerheimin usko
näkyi?**
➤ 9

**Ota talteen
seurakuntien
tapahtuma-
liite!**

kirkkojakoti.fi

Valokuvan voima

➤ 6–7

Jäsenmäärän kehitys edellisvuoden kaltaista

Kirkkoon kuuluu 71,9 prosenttia suomalaisista. Kirkon jäsenten osuus Suomen väestöstä laski vuoden takaisesta yhden prosenttiyksikön.

Evankelis-luterilaisen kirkon jäsenmäärä oli vuoden 2016 lopussa tarkistettujen tietojen mukaan 3 956 277.

Kaikkiaan noin 50 100 suomalaista erosi viime vuoden aikana kirkon jäsenyydestä, samalla noin 17 000 liittyi kirkkoon. Vuoden 2016 aikana kastettiin 36 600 alle 1-vuotias-

ta, ja kirkon jäsenistä kuoli 44 800.

Kuopiossa kirkosta erosi 1,3 prosenttia väestöstä ja kirkkoon liittyi 0,4 prosenttia. Kastettuja oli 877 ja kuolleita 982 henkilöä. Kuopiossakin kirkkoon kuuluvien osuus on laskussa.

Suomessa jäsenmäärän kokonaismuutos vuonna 2016 oli jokseenkin samansuuntainen kuin vuonna 2015. Tuolloin kirkkoon liittyi 17 600 henkilöä, eronneita oli 45 200. Vuoden 2015 aikana kuoli 44 000 kirkon jäsentä ja kastettiin 38 700 alle 1-vuotiaasta.

Nuoret aikuiset aktiivisimpia

Kirkkoon liittyjissä aktiivisimpia olivat 30–39-vuotiaat miehet sekä 20–29-vuotiaat naiset. Lähes puolet kaikista liittyneistä kuului näihin ikäluokkiin. Kirkosta erosivat eniten 20–29-vuotiaat, joita oli 29 prosenttia kaikista eronneista.

HANNU KORHONEN

Perhetapahtumat pitävät yllä yhteyttä kirkkoon.

”Kirkkoon liittymisen ja eroamisen kannalta keskeisin ikäryhmä on edellisten vuosien tapaan alle kolmekymppiset, jotka muuttavat herkimmin kantaansa jäsenyydestä suuntaan tai toiseen. Kirkosta eroaminen varsinkin perheenperustamisessa heijastuu usein kasteiden vähenemiseen. Toisaalta juuri perhetapahtumat pitävät yllä yhteyttä kirkkoon”, tutkija **Veli-Matti Salminen** Kirkon tutkimuskeskuksesta sanoo.

”Vaikka kirkosta eroaminen on ennen kaikkea suurten kaupunkiseurakuntien ilmiö, väestö kasvaa muuttoliikkeen myötä eniten kaupungeissa. Tämä näkyy myös suurten seurakuntien jäsenmäärien kasvuna”, Salminen toteaa.

PYSÄKILLÄ

Luovimmista kasvatuksen

Joka vitsaa säästää, se lastaan vihaa. Tuo vanha sanonta on aikansa elänyt, sillä nykyään liputetaan positiivisen kasvatuskulttuurin puolesta, kertoo Väestöliiton asiantuntija Minna Oulasmaa.

Jokainen lapsi on omanlaisensa – ja niin on jokainen vanhempikin. Kasvatusasioissa kenelläkään eivät asiat mene täydellisesti nappiin. ”Kukaan ei ole mestari vanhemmuudessa, vaan jokaisella on omat vahvuutensa ja heikkoutensa lapsen eri kehitysvaiheissa”, **Minna Oulasmaa** painottaa.

”Kaikille vanhemmille tulee lapsen kanssa tilanteita, joissa kokee, ettei tiedäkään kuinka toimia. Ei ole kyse osaamattomuudesta eikä sitä pidä hävetä.”

Oulasmaan mukaan neuvottomuuden hetkellä puhuminen auttaa.

”Kun avaa suunsa, käy hyvin usein ilmi, että moni muukin on paininut samanlaisten ongelmien kanssa. Esimerkiksi erilaiset vertaistukiryhmät ovat oivallisia foorumeja purkaa tuntojaan.”

Samalla kaavalla

Lasten kasvatuksessa vanhemmat saattavat monesti toistaa sitä kaavaa, millä heidät itsensä on aikanaan kasvatettu.

”Nykyvanhemmissakin on vielä paljon sel-

SEIJA RYTKÖNEN

laisia, joille on heidän omassa lapsuudessaan pidetty kovaa kuria eikä välttämättä selkäsau-noiltakaan ole säästytty.”

”Jos kasvatukselliset taustat ovat kovin erilaiset, se alkaa helposti hiertää vanhempien keskinäisiä välejä. Erityisesti uusperheissä on vaarassa käydä niin.”

Oulasmaan mukaan temperamenttierot aiheuttavat usein perhe-elämässä haasteita. Kun lapsi ja vanhempi ovat temperamentteillaan toistensa vastakohtia, ei yhteentörmäyksiltä voida välttyä.

”Silloin aikuinen voisi yrittää reflektoida it-

”Temperamentti-erot aiheuttavat usein haasteita

seen. Voi miettiä, että mitkä lapsen teot tai sanomisot ovat tuntuneet parhaimmilla. Entä mikä lapsen tapa tai toiminta on vaikeinta kestää, ja mitä silloin aikuisessa tapahtuu. Il-

man itsensä peilaamista aikuinen jää junnaamaan koko ajan samaa kasvatusrataa.”

Positiivisen kautta

”Liian ankaralla kasvatuksella ei tutkimusten mukaan päästä puusta pitkään. Sen sijaan positiivisen kasvatuksen kulttuuri on todettu toimivammaksi.”

Oulasmaa kannustaa vanhempia antamaan lapsilleen hyvää palautetta silloin, kun siihen on aihetta.

”Kannattaa esimerkiksi kumartua lapsen tasolle, katsoa häntä silmiin ja huomioida se hyvä, mitä lapsi on tehnyt.”

KUUKAUDEN VALINNAT

70

Kirkon Ulkomaanapu täyttää tänä vuonna 70 vuotta. Siitä on kasvanut Suomen suurin kehitysyhteistyöjärjestö.

400

Vuoden alussa tapahtuneiden seurakuntaliitosten myötä evankelis-luterilaisia seurakuntia on Suomessa nyt tasan 400.

1,1 milj.

Suomalaiset ostivat Kirkon Ulkomaanavun Toisenlaisia Lahjoja viime vuonna 1,1 miljoonalla eurolla. Suosituin lahja oli vuohi.

”Radio Dei käynnistää tammikuussa kanavallaan *Piispan kyselytunti* -lähetyksen. Kukin kirkon piispoista vierailee suorassa lähetyksessä vastaamassa toimittajien kysymyksiin.

Ensimmäisenä vuoron saa Kuopion piispa **Jari Jolkkonen** 25. päivä tammikuuta.

Piispan kyselytunti kuullaan Radio Deissä keskiviikkoisin klo 9 sekä uusintana samana päivänä klo 13 ja sunnuntaisin klo 20.

”Enemmistö Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnista pitää kirkollisveroprosenttinsa ennallaan vuonna 2017. Vain 13 seurakuntataloutta on korottanut veroprosenttiaan vuodenvaihteessa.

Vuonna 2017 kirkollisvero on seurakunnasta riippuen 1-2 prosenttia.

”Tammikuun lopulla käynnistyy Naisten Pankin ensimmäinen valtakunnallinen Päivätyökeräyskampanja. Kuopiossa Kalaveden lukion 400 oppilasta toteuttaa keräyksen koulussaan helmikuun alussa.

Naisten Pankin Päivätyökeräykseen voivat osallistua kaikki oppilaitokset, jotka haluavat tukea kehityksmaissa asuvia naisia, lapsia ja perheitä. Päivätyökeräys on yksi tapa kouluille osallistua globaaliin yhteiskuntavastuuseen.

PÄÄKIRJOITUS

Ihanat vapaaehtoiset

Viime vuoden loppupuolella Kuopion seudulla sattui kaksi isompaa tulipaloa. Alavan seurakunnan kanttori **Ossi Jauhianen** tarttui toimeen ja haali lyhyessä ajassa kokoon vapaaehtoisen esiintyjäjoukon. Tuomiokirkossa järjestettiin hyväntekeväisyyskonsertti, jonka tuotot lahjoitettiin Toivalan tulipalossa kodittomiksi jääneiden ihmisten avuksi. Jauhianen kertoi, että idea konserttiin tuli yksityiseltä henkilöltä, joka haluaa pitää nimensä salassa.

Samoin Nilsiässä järjestettiin hyväntekeväisyyskonsertti tulipalossa kotinsa menettäneiden auttamiseksi.

Kumpaankin konserttiin saapui runsaasti ihmisiä. Se kertoo ihmisten halusta auttaa lähimmäisiään.

On hienoa, että vapaaehtoistyöhön on erilaisia mahdollisuuksia. Voi osallistua vain yhteen tapahtumaan tai sitoutua pidempiaikaiseen työhön.

Tälläkin hetkellä vapaaehtoiset talkoolaiset kerää-

”

Toiminta on yhteisöllistä, iloista ja innostunutta

vät varoja siihen, että Herätäjäjuhlat Nilsiässä kesällä 2017 pystytään toteuttamaan. Toiminta on yhteisöllistä, iloista ja innostunutta. Kuopion evankelis-luterilaiset seurakunnat palkitsivat talkoolaiset Vuoden seurakuntateko -palkinnolla.

Apua tarvitsevat myös yksityiset ihmiset. Kuopiossa oli tammikuun alussa menossa Kotimaanavun kautta lähikeräys yksinhuoltajaäidin työmatkapolkupyörään. Aiemmin syksyllä saatiin kuivausrumpu kuusi-

kiselle vähävaraiselle perheelle.

Kotimaanapu on Kirkkopalvelujen auttamispalvelu, jonka kautta evankelis-luterilaiset seurakunnat voivat kerätä lahjoituksia. Keräykseen on poliisihallituksen keräyslupa. Keräysten on kohdistuttava vähävaraisten hyväksi ja katastrofien uhreille Suomessa. Avun koordinoivat ja keräyksiä perustavat paikallisseurakuntien diakoniatyöntekijät.

Kotimaanavusta löytyy lisätietoja vapaaehtoistyö.fi-sivuilla ja siellä voi ilmoittautua myös erilaisiin vapaaehtoistehtäviin.

Ryhdy sinäkin hyväntekijäksi ja liity vapaaehtoistyöntekijöiden joukkoon. Tunnettu tosiasia on, että vapaaehtoistyöstä hyötyvät sekä auttaja että autettava. Kaikkien hyvinvointi lisääntyy.

Presidentti **Sauli Niinistö** kehotti uudenvuodenpuheessaan: ”Satavuotiaan Suomen yksi tärkeä sanoma voisi olla: Sinä voit hyvin, kun kukaan ei voi pahoin. Siis auta, minkä voit”.

MINNA SIIKANIVA
minna.siikaniva@evl.fi

karikoissa

”Kehuminen ei kuitenkaan saa olla liian päälle liimattua ja falskia.”

Positiivinen kasvatus ei myöskään tarkoita sitä, että kaikkia lapsen tekemisiä ja sanomisia hehkutetaan ja ihastellaan täysin estoitta.

”Vanhempi tekee silloin lapselle karhunpalveluksen. Pelkkä ylistäminen ja lapsen nostaminen muiden yläpuolelle ei pidemmän päälle ole lapsen etu. Hoitopaikoissa ja koulumaailmassa viimeistään on edessä kova kolaus sellaiselle, joka on tottunut olemaan perheen pikku keisari.”

Koti on kiva paikka

Oulasmaa tietää jo ihan omasta kokemuksestaan, että väsyneenä vanhempi huomaa herkästi vain lapsen aikaansaamat epäkohdat.

”Sitä tulee kiinnitettyä huomiota vaikkapa lattialla lojuviin leluihin ja ärsyynnyttyä niistä.”

”Olisi hienoa, jos vanhemmat osaisivat katsoa tiettyjä asioita läpi sormien. Kaiken ei tarvitse olla niin tiptop ja täydellistä.”

”Kodin pitäisi olla kiva paikka, jossa jokainen perheenjäsen saa olla juuri sellainen kuin on.”

Väsymys vaivaa erityisesti silloin, kun perheessä on vauva- ja taaperoi-ikäisiä. Tuohon elämänvaiheeseen saattaa osua myös sisarusten välistä mustasukkaisuutta.

”Kaikki tietysti ihastelevat uutta vauvaa, jolloin vanhempi sisarus helposti kokee jäävänsä syrjään. Hän alkaa kerjätä huomiota kiukuttelemalla ja ehkä kiusaamalla vauvaa, mikä ärsyttää vanhempia. Tuloksena on kiukuttelun noidankehä, jossa isompaa lasta ruvetaan pitämään syntipukkina.”

Tilanne koettelee koko perheen jaksamista. Oulasmaalla on kuitenkin yksinkertainen vinkki, josta

yleensä on ollut apua.

”Vanhempien ja isovanhempien kannattaa viettää vanhemman lapsen kanssa välillä ihan omaa aikaa. Näin lapsi tulee kuulluksi ja nähdyksi.”

Suorittamisen sudenkuoppa

Lapsiperhearjessa oman ajan ottaminen on Oulasmaan mielestä tärkeää myös vanhemmille.

”Jos on pelkästään kotona lasten kanssa, muu elämä jää hyvin äkkiä paitsioon. Vanhemmuudesta voi silloin tulla suorittamista.”

Suorittaminen ja täydellisen vanhemmuuden vaatimukset ovatkin tänä päivänä varsinainen sudenkuoppa monille äideille ja isille.

”Perheiden lapsiluku on pienempi kuin ennen ja lapsia hankitaan suunnitellummin, jolloin heistä tulee eräänlainen projekti vanhemmille. Odotukset ovat korkealla ja kaiken pitäisi sujua täydellisesti.”

Täydellisuuden tavoittelu voi näyttäytyä kilpavarusteluna.

”Esimerkiksi kaveripiirissä saatetaan kilpailla siitä, kenen lapsella on näyttävimmät syntymäpäiväjuhlat.”

”Perfektionismia voi ilmetä myös vaikkapa imetyksen, kestovaippon ja luomuruuan suhteen. Silloin ollaan herkästi tuomitsemassa heitä, jotka toimivat näiden asioiden kanssa eri tavalla.”

Oulasmaa toivoo, että perheet uskaltaisivat elää omannäköistään elämää.

”Ei pitäisi verrata itseään muihin, vaan miettiä, mitkä ovat niitä omia odotuksia hyvälle perhe-elämälle. Hauskuus ja ilo kumpuavat kuitenkin pääasiassa aivan pienistä arjen asioista.”

Minna Oulasmaa tulee helmikuussa luennoimaan *Päiväkerhot*

Kuopiossa 50 vuotta -juhlavuoden tapahtumaan.

HELI HARING

Lapsi tunteiden vuoristoradalla – miten tuen häntä. Minna Oulasmaan luento ja keskustelutilaisuus vanhemmille ke 8.2. klo 17.30–19 Kuopion kaupungintalon juhlasalissa.

Minna Oulasmaa

+ Väestöliiton asiantuntija, pari- ja seksuaaliterapeutti, dialoginen työnohjaaja ja terveydenhoitaja

+ Ollut mukana kirjoittamassa tai toimittamassa yli 15 julkaisua, muun muassa *Kiellettyjen tunteiden trilogia*: Äidin kielletyt tunteet (2008), *Isyyden kielletyt tunteet* (2010) ja *Ammattikasvattajan kielletyt tunteet* (2013). Viimeisimmäksi kirjoittanut yhdessä puolison kanssa *Hehkua elämään-kuusi onnesi avainta* (2016 Docendo).

Musiikin siunattu voima

Pohjois-Savossa sattui viime vuoden puolella paljon onnettomuuksia, jotka koskettivat laajalti ihmisten sydämiä. Niin pelastus- kuin muutkin viranomaiset tekivät omalta osaltaan erinomaista työtä ja niin nopeasti kuin vain kykenivät. Silti ne, jotka joutuvat onnettomuuksien uhreiksi, tarvitsevat usein apua enemmän ja nopeammin kuin mihin virkakoneisto kykenee. Enkä todellakaan sano tätä vähättelevässä mielessä!

Meillä Pohjois-Savossa on kansan tietoisuuteen noussut aiemmin ehkä melko huomaamaton, nopeasti tuloksia aikaansaava ja perille saakka apua toimittava, aktiivisten toimijoiden verkosto - kanttorit. Heidän yhteisponnistuksensa tuloksia olivat muun muassa hyväntekeväisyyskonsertit Siilinjärven ja Nilsin tulipalojen uhreille. Haluan tässä kohtaa erityisesti mainita Alavan seurakunnan huippuosaajan ja verkostoitujan **Ossi Jauhiaisen**. Olen oppinut tuntemaan Ossia vuosien varrella ja edelleenkin minua jaksaa hämmästyttää se, miten hän saa ihmisiä mukaan auttamaan – ja tarvittaessa todella nopeasti. Kiitän koko sydämestäni Jumalaa, kun Hän on antanut palvelijalleen niin paljon lahjoja, että niistä on riittänyt muillekin jaettavaksi ja nautittavaksi.

Ja tietenkin samalla on syytä kiittää kaikkia taiteilijoita, seurakuntia, kuoroja, ääni- ja valomiehiä ynnä muita taustavoimia, jotka hyvää hyvyttään jaksavat ja haluavat antaa vapaa-aikaansa, resurssejaan ja erityisesti osaanmistaan toisten nautittavaksi! Nöyrä kiitos teille!

En tällä kirjoituksellani halua korostaa liikaa ketään yksittäistä henkilöä tai saada aikaan selkeää ilmiötä, että seurakuntiin ja kanttoreille alkaa tulla avunpyyntöjä kaikesta mahdollisesta. Mutta on mielestäni hyvä nostaa esiin niitä poikkeuksellisia tekoja ja asioita, jotka helposti jäävät huomaamatta. Nuo teot saavat kuitenkin satoja tai tuhansia ihmisiä liikkeelle. Ja niinhän se on kuten monessa muussakin asiassa tässä elämässä – jos ei JOKU lähde toteuttamaan, mitään ei tapahdu. Kiitos upeiden kantto-reiden, nyt tapahtui.

Ja lopuksi haluan tietenkin kiittää kaikkia teitä, jotka tulette näihin konsertteihin ja tapahtumiin. Jos te ette lähde liikkeelle, ei apua kerry ainakaan niin nopeasti kuin mitä viime aikoina on tapahtunut.

JOUNI ORTJU

Toivon keidas keskellä ei mitään

Kirkon Ulkomaanavun työ pakolaisleireillä Jordaniassa antaa monelle nuorelle toivon ja kohtuullisen elämän eväitä. Kotimaassakin Yhteisvastuukeräys torjuu tänä vuonna ihmiskauppaa.

Kirkon Ulkomaanapu auttaa pakolaisia pysymään leireillä sen sijaan, että nämä lähtisivät vaaralliselle matkalle Eurooppaan”, kertoo Siilinjärven seurakunnan lähetys sihteeri **Jenni Shakya**. Hän vieraili Ulkomaanavun yhteyshenkilönä Jordaniassa Azraqin pakolaisleirillä. Vierailu osoitti, mitä helmikuussa alkavalla Yhteisvastuukeräyksellä voidaan saada aikaiseksi.

Jordaniassa Ulkomaanapu toimii Za'atarin ja Azraqin pakolaisleireillä ja ammanilaisessa toimintakeskuksessa.

”Azraqin leiri on jaettu moneen alu-

eeseen, joista yhdellä on Ulkomaanavun pieni oma alue, Siilinjärven torin kokoinen. Siellä muun muassa opetetaan englantia ja viljelyä sekä pidetään päiväkotia. Koska muualla leirin alueella ei saa viljellä eikä asuntoja saa koristella, Ulkomaanavun alue on oikea keidas erämaassa.”

Azraqin noin 35 000 asukkaan pakolaisleiri näyttää konttikylältä.

”Kontit ovat kesällä kuumia uuneja ja talvella kylmiä pakastimia. Niissä ei ole tarkoitus viihtyä pitkään, vaikka moni on asunut leirillä jo yli kaksi vuotta”, Shakya kuvailee.

Leirin perusväri on harmaa, jota vasten Ulkomaanavun alue erottuu joukosta.

”Se on väripilkku konkreettisesti ja kuvainnollisesti. Monelle se on täynnä elämää, mahdollisuuksia ja toivoa.”

Unelma todeksi

Ulkomaanapu järjestää pakolaisille vertaisryhmiä.

”Toiminta todella voimaannuttaa osallistujia”, Shakya painottaa ja kertoo tarinan yhdestä unelmasta.

”Eräs syyrialaismies oli lapsuudesta asti unelmoinut englannin opettajan työstä, mutta lähipiiri ei tukenut häntä. Nyt hän paettuaan kotimaastaan asuu pakolaisleirillä, on päässyt opettamaan englantia ja saa siitä palkkionkin. Tämä antaa miehelle toivoa tulevaisuuteen.”

Toiminta voimaannuttaa osallistujia

Kirkon Ulkomaanavun pakolaistyö Jordaniassa auttaa noin 12–30-vuotiaita nuoria, jotta he pystyisivät rakentamaan kohtuullisen elämän eivätkä joutuisi ihmislakulijettajien ja ihmiskaupan uhreiksi. Harrastusryhmissä, kuten jalkapalloilu-, valokuvaus- ja sirkuspajoissa, nuoret voivat purkaa traumojaan ja stressiään ja löytävät ilon. Ryhmissä oppii myös vuorovaikutus- ja ryhmätaitoja, englantia, IT-taitoja ja ammattitaitoja, joita myöhemmin elämässä tarvitaan.

Ulkomaanapu toimii tiiviissä yhteistyössä jordanialaisten ja pakolaisten kanssa.

”Olen vaikuttunut tästä työtavasta. Osa syyrialaispakolaisista saa Ulkomaanavun toimintapisteessä mahdollisuuden tehdä työtä, kuten opettaa. Ulkomaanapu toimii osallistujalähtöisesti: pakolaisnuoret itse suunnittelevat toimintaa, eikä mitään tehdä heille valmiiksi länsimaista käsin”, Jenni Shakyta kuva.

TIESITKÖ?

Milloin ja miksi kirkonkelloja soitetaan?

Kirkonkelloja soitetaan useinkin eri tilanteissa. Näistä yleisimpiä ovat jumalanpalvelusten yhteydessä, ennen palveluksen alkua ja sen päätyttyä, soitettavat kellot. Lauantai-iltaisin soitetaan ehtookenkelloja.

Seurakuntalaisen kuoltua omaiset voivat pyytää soitettavaksi niin sanottuja sanomakelloja. Niiden soittoaika on yleensä arkin klo 10–12 välillä. Sanomakelloilla ilmoitetaan vainajan ikä.

Saattokelloja puolestaan soitetaan hautajaisissa, kun vainajaa lähdetään viemään kirkosta hautausmaalle.

Vihkiäisissä voidaan myös soittaa kelloja, jos vihkipari niin haluaa. En tiedä, kuinka yleistä se on valtakunnallisesti. Meillä Karttulassa sitä aika ajoin muutamit parit ovat pyytäneet.

Näiden lisäksi ainakin meillä on kahden tai neljän minuutin mittaisia juhlasoittoja, jotka voidaan ottaa käyttöön erityistilanteissa. Itse esimerkiksi olen soittanut kelloja, jos kirkon pihalla on pidetty jokin juhlapahtuma.

Jouluaattona puolen päivän aikaan ja uuden vuoden

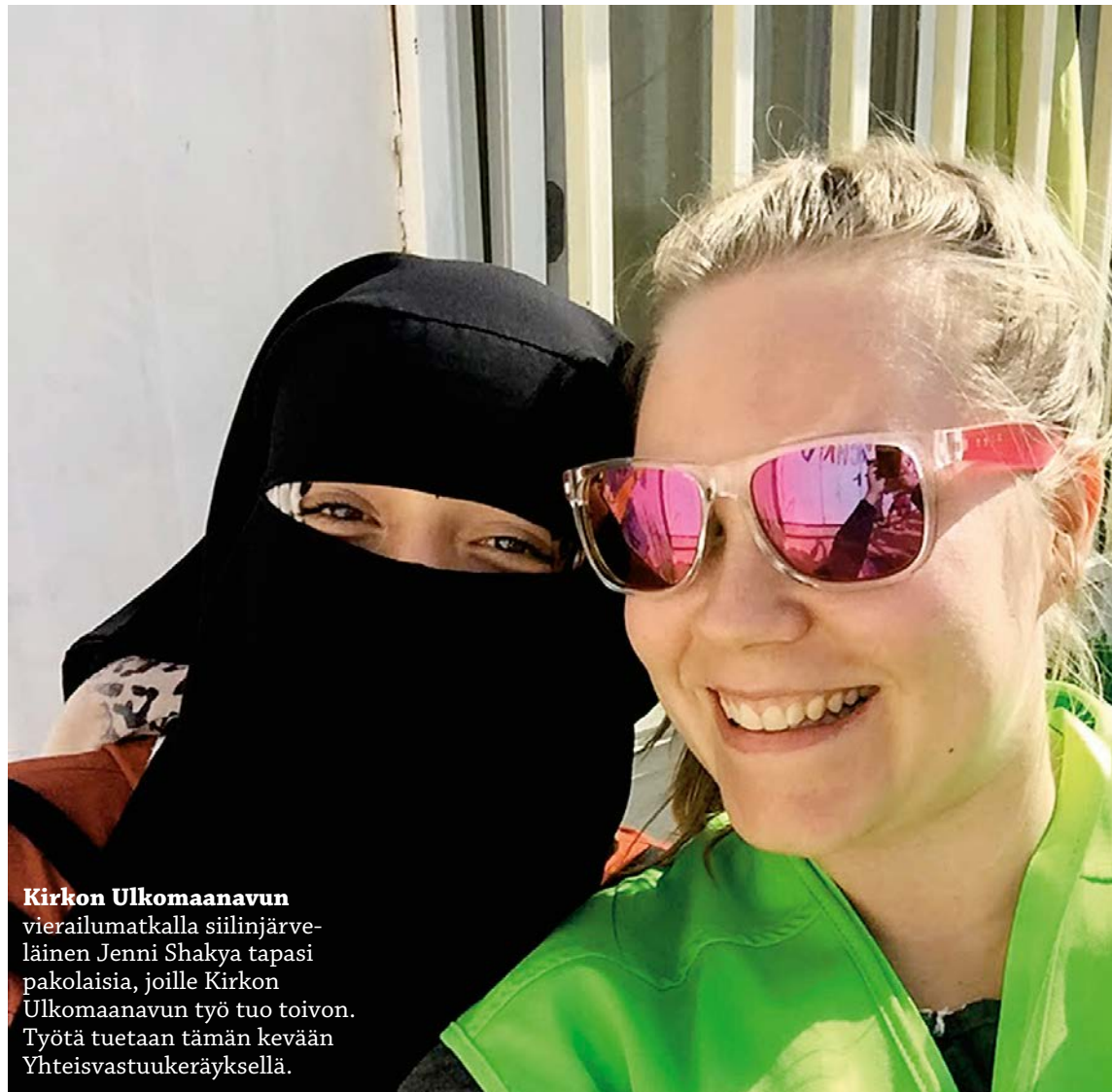
vaihtuessa on Karttulassa myös soitettu kirkonkelloja.

Soittokäytännöissä voi olla kaupunki- ja seurakuntakohtaisia eroja, mutta joka paikassa varmasti jumalanpalvelusten ja hautajaisten yhteydessä kellot soivat. Jossain päin kirkonkellot saattavat soida jopa kerran tunnissa.

Vanhaa perinnettä edustavat niin sanotut papinkellot, joita soitetaan vartti ennen jumalanpalveluksen alkua. En osaa sanoa, onko tuo käytäntö voimissaan enää monessaakaan paikassa.

Oma lukunsa ovat erilaiset kampanjat, jolloin kelloja soitetaan yhteisellä sopimuksella ympäri Suomea. Viime lokakuussa esimerkiksi Helsingin Kallion kirkko haastoi kaikki Suomen kirkot soittamaan saattokelloja Syyrian Aleppon uhrien hyväksi. Kampanjaan osallistui satoja kirkkoja eri puolilla maata.”

Kysymykseen vastasi seurakuntamestari Juhani Koskell Kallaveden seurakunnasta.

Kirkon Ulkomaanavun vierailumatkalla siilinjärveläinen Jenni Shakya tapasi pakolaisia, joille Kirkon Ulkomaanavun työ tuo toivon. Työtä tuetaan tämän kevään Yhteisvastuukeräyksellä.

Vuoden 2017 Yhteisvastuun ulkomaan kohteita ovat Kirkon Ulkomaanavun pakolaistyö Jordaniassa sekä nuorten rauhankasvatustyö Israelissa ja Palestiinalaisalueilla.

Ihmiskauppaa torjutaan Suomessakin

Suomessa keräysvaroin autetaan ihmiskaupan uhreja yhteistyös-

sä Pro-tukipiste ry:n, Rikosuhripäivystyksen, Pakolaisneuvonta ry:n ja Monika-Naiset liitto ry:n kanssa. Keräysvaroin muun muassa kehitetään tukihenkilötoimintaa ja etsivää työtä, vahvistetaan työntekijöiden osaamista tunnistaa ja tavoittaa ihmiskaupan uhreja, tarjotaan käytännön kriisiapua ja matalan kynnyksen oikeudellista neuvontaa. Ihmiskaupalla tarkoitetaan pak-

kotyötä, seksityöhön tai rikoksiin pakottamista, pakkoavioliittoja, elinkauppaa ja muihin ihmisarvoa loukkaaviin olosuhteisiin ajamista. Ihmiskauppa on rikos, jossa rikoksenteijä vaikuttaa uhrin päätöksentekokykyyn erehdyttämällä, alistamalla tai käyttämällä hyväksi uhrin asemaa ja saattaa uhrinsa hyväksikäytön kohteeksi.

SINI-MARJA KUUSIPALO

MITÄ MIELESSÄ?

Apua väsyneille vanhemmille

Tukeavanhemmille.fi -sivuston perustaja ja kahden lapsen äiti **Hanna Lehtonen** tarjoaa apua pienten lasten vanhemmille. Ensin hän kirjoitti kirjan *Väsynyt äiti – apua uupumukseen ja unettomuuteen* ja syyskuussa hän julkaisi ainutlaatuisen verkkosivuston, josta löytää vaivatta muun muassa neuvolat ja vertaistukipalvelut. Joulukuussa sivustolla oli yli 5000 uniikkia kävijää.

Miksi haluit lähteä auttamaan väsyneitä vanhempia?

"Uskon vilpittömästi hyvän jakamiseen ja toisten auttamiseen. Minua vie eteenpäin kutsumuksen palo ja hyvä voima. Itse olen kokenut vakavan uupumuksen. Jos minun tarinani auttaa edes yhtä vanhempaa hakemaan apua, niin se on jo hienoa."

Millaista palautetta olet saanut?

"Maakuntalehdessä ilmestyi juttu, jossa kerroin tarinani. Pian eräs vanhempi laitoi viestiä fb-sivujeni kautta, että jutun myötä hän ymmärsi tarvitsevänsä apua. Itkin palautteesta. Palaset loksahtavat elämässäni paikoilleen, ja tajusin, että

verkkosivustolle on tarvetta. Siitä on tullut kiitosta, kun olen nostanut pienten lasten vanhempien väsymyksen keskusteluun. Kävin valtakunnallisilla neuvolapäivillä, jossa sivuston vastaanotto oli huikea. Sain myös kehittämisideoita."

Millaisia neuvoja annat väsyneille äideille?

"Kerro väsymyksestäsi ystäville, läheisille sekä neuvolassa. Neuvolassa pitäisikin olla väsymystesti! Emme ole täällä yksin, joten kun kerrot tilanteesi ja pyydät apua, joku tarttuu avunpyyntösi. Myös seurakunnasta voi pyytää apua."

Kirjoitit pilke silmäkulmassa blogiisi "Suorittajaäidin 10 käskyä". Mitä kerroit?

"Pysähdy ja kuuntele itseäsi eli kaikkea ei tarvitse tehdä itse, heti ja pelkästään sinun tavallasi. Kunnioita puolisoasi ja perhettäsi. Kukaan ei tykkää asua Hitlerin kanssa. Muista pyytää apua arkeen ja nauti elämästäsi!"

Millaisia terveisiä haluat kertoa suorittajaäitien lähipiirille?

"Uskon, että suorittajaäidit haluavat apua, joten kertokaa, että haluatte auttaa. Kaikkia lankoja on turha yrittää pitää omissa käsissä. Isien on hyvä tehdä lapsen kanssa asiat omalla tavallaan."

Teksti ja kuva: SEIJA RYTKÖNEN

Linkki:
www.tukeavanhemmille.fi

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO

ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370

Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset

LAATU- JA TYÖTAKUU

Testament

Testamenttiasiaain infotilaisuus

Maanantaina 30.1.2017 klo 13.00-15.00

Pelastusarmeijassa, Kauppakatu 55-57, Kuopio

Asiantunteva lakimies jakaa tietoa testamentti- ja perintöasioista.

Tilaisuus on kaikille avoin. Kahvitarjoilu.

TERVETULOA
kuuntelemaan ja keskustelemaan!

Laadukasta palveluasumista

Oma henkilökunta paikalla kellon ympäri.

Asuntoja vapautumassa A- ja B- taloissamme.
Hinnoittelu palvelujen mukaan, alkaen 930 €/kk.
Tervetuloa tutustumaan.

puh. 044 270 9200 • 044 270 9201 • www.palvelutalolepola.fi
• Taivaanpankontie 2, 70200 Kuopio

Parasta paikallista palvelua

Pyydä tarjous täydenpalvelun
hautajaisjärjestelyistä
Kuopion tai Siilinjärven alueella.

Koivumäenkuja 18
017 361 4291
www.koivumaenkartano.com

KUOPION HAUTAUSTOIMISTO
NIIRANEN
vuodesta 1953

Savonkatu 24
017 261 3686
www.hautauστοimistonniiranen.fi

Kiinnostaako kauniit kirkot, loistava kirkkotaide,
upea kirkkoarkkitehtuuri ja kaikki näihin liittyvä?
Tämä on juuri Sinulle, tule ja ota kaverisikin mukaan!

Seniorien Muotoiluakatemia KIRKKOTAIDE KESKIAJASTA NYKYPÄIVÄÄN

Seniorien Muotoiluakatemiassa pureudutaan teemaan antoisin asiantuntijaluennoin ja vierailuin eri kohteissa.

Kevään aikana kokoonnutaan kerran kuukaudessa.
Koko kurssin hinta 100 € sisältää kaiken materiaalin sekä pääsymaksut tutustumiskohteisiin.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen puhelimitse 044 731 8003 tai sähköpostitse office@designkuopio.fi

KUOPION MUOTOILU
AKATEMIA.

KUOPION
Rouvasväen*
YHDISTYS RY

Valokuva rikkkoo hiljaisuuden

Kansainvälisestikin tunnettu valokuvajournalisti Meeri Koutaniemi on rohkea keskustelun herättelijä, joka tallentaa kamerallaan kipeitä tarinoita ja yhteiskunnallisia epäkohtia.

Kohtaamisiin heittäytyvä **Meeri Koutaniemi** on ollut usein todistamassa, kuinka toivottomanakin keskellä säilyy usko siihen, että elämä kantaa. Hänen kuvissaan kivun keskeltä kumpuaa toivo.

Pahan jälkeen on taiteilijan tuorein televisio- ja taideprojekti, joka esittelee muun muassa happoiskun kohteeksi joutuneen intialaisperheen sekä tyttöjen ympärileikkausperinnettä eli sukuelinten silpomista vastaan nousevan maasai-yhteisön kyläläisiä Keniassa.

Monimuotoinen paha

"Huom! Näyttelyssä on valokuvateoksia ja video, jotka saattavat järkyttää herkkiä katsojia." Näin varoittaa kyltti ennen kuin astutaan sisään Meeri Koutaniemen näyttelyhuoneisiin Kiasmassa.

Tv-sarjaan pohjautuvan näyttelyn yksi keskeinen kysymys on, voiko pahan antaa anteeksi. Kaiken kameran läpi näkemänsä jälkeen valokuvaaja itse kokee asian monitulkintaisena.

"On olemassa monimuotoista pahaa. Siinä jaksossa, joka käsittelee syöpään sairastunutta Kristaa, paha ilmenee abstraktina, eikä ole henkilöitävissä. Sellainen paha on helpompi antaa anteeksi", Koutaniemi määrittelee.

Anteeksikin voi antaa monella tavalla.

"Intialaisperheen äiti ei ole henkisesti antanut anteeksi happoiskun tehneelle miehelleen, jonka toimesta yksi perheen tyttäristä menetti henkensä. Toinen happoiskun kohteeksi joutuneista tyttäristä on taas kasvanut vuosien varrella välittämään isästään, vaikkei voikaan unohtaa. Kysymys on lähinnä käytännön anteeksiantamisesta, elämän on jatkuttava."

Katkeruus myrkyttää

Henkilöitävissä olevasta pahasta yksi esimerkki on koulukiusaaminen. Koutaniemi itsekin on joutunut koulukiusaamisen kohteeksi. Hän päätti antaa kiusaajilleen anteeksi, vaikka he eivät sitä edes pyytäneet.

"Vihasta tulee päästä irti sen takia, ettei anteeksiantamattomuus hallitsisi elämää. Katkeruus myrkyttää kaiken ympäriltään."

Anteeksiantaminen on kyky, jota kaikki eivät hallitse.

"On ihmisiä, jotka kantavat mieluummin kaunaa. Kosto ei kuitenkaan koskaan osu niihin, joille halutaan kostaa, vaan se kostautuu muille, erityisesti lähimpiin ja lopulta itseän."

Pahan jälkeen -sarjan ihmiset eivät suostuneet pahan määrittelemiksi, vaan ovat valinneet uhriutumisen sijasta selviytymisen. Tehokkain työkalu tähän oli toiminta.

Kenialainen **Elizabeth Nkere** pakeni 9-vuotiaana kotoaan, ettei joutuisi silvotuksi ja avioliittoon vastoin tahtoaan. Hän teki itsestään orvon, mutta palasi kotikyläänsä myöhemmin ja avasi siellä turvatalon kaltaisilleen tytöille.

Happoiskusta selviytyneet, kasvonsa menettäneet naiset eivät niin ikään suostuneet pysyttelemään poissa kadulta tai työelämästä.

"He astuivat pahan päälle", naisten elämää tallentanut kuvaaja kiteyttää.

Rankkojen aiheiden äärelle

Koutaniemi muistelee lapsuuttaan lämmöllä.

"Arvot ja tapani toimia juontavat juurensa lapsuuteen ja siihen, miten minut on kasvatettu. Olen ymmärtänyt, miten arvokasta on, että tulen rakastavasta perheestä."

Kuusamossa luonto oli aina lähellä. Lapsia kannustettiin ilmaisemaan itseään taiteellisesti. Meeri tanssi ja soitti, näytteli ja maalasi. Hän luki paljon, ahmi tietoa ja oli kiinnostunut maailman kaikista osa-alueista. Pohjoisen tyttö halusi lähteä maailmalle tietääkseen lisää.

"Alun perin olin kiinnostunut vieraista kulttuureista ja niiden suhteesta omaani, halusin ymmärtää enemmän. Lukioaikoina kiinnostuin maailman poliittisesta tilanteesta, kuten USA:n ulkopoliitikasta ja Irakin sodasta."

Epäoikeudenmukaisuudet koskettivat. Nuorta Meeriä mietityttivät erityisesti köyhyys ja nälänhätä.

"Ihmisoikeusrikkokset olivat räikeitä ja maailmanjärjestyksen horjuttaminen tietoisesti politiikan tulosta. Oli turhauttavaa huomata, että julkisessa keskustelussa asioista ei puhuttu niin kuin ne oikeasti olivat."

Ihmisen identiteetti kiinnosti

Koutaniemi halusi tarjota tietoa, muttei halunnut ryhtyä raportoijaksi. Vietnamin sodan aikaiset kuvat tekivät häneen vaikutuksen. Ne todistivat valokuvan voimaa ja informatiivisuutta

Voiko pahan antaa anteeksi?

tuomalla maailman globaalisti nähtäväksi.

"Halusin ryhtyä dokumentoijaksi! Minua kiinnosti ihmisen identiteetti, miten se muokautuu ja miten ihminen toimii erilaisissa olosuhteissa. Miten ihmismieli nousee olosuhteiden yläpuolelle."

Jo opiskeluaikana nuori valokuvaajan-alku osoitti peräänantamatonta rohkeutta lähtiessään Israeliin ja Palestiinaan dokumentoimaan paikallisten vastarintaryhmien tarinoita. Näistä kokemuksista syntyi kuvajournalistinen tutkielma Tampereen yliopistoon. Alusta asti Koutaniemi oli mukana myös järjestötoiminnassa tehden yhteistyötä eri kansalais- ja kenttäjärjestöjen kanssa.

"Tuen, kontaktien ja paikallisen asiantuntijuuden merkitys on ollut suuri, kun olen lähtenyt kentälle ja elänyt siellä."

Valokuva muuttaa maailmaa

Koutaniemen työkalu on kamera ja ilmaisukeino valokuva. Kuvaajana ja dokumentaristina hän liikkuu journalismin ja taiteen väli-

maastossa. Vaikka naisen valokuvia nähdään usein taidemuseoissa, hän ei luokittele itseään taidekuvaajaksi. Kuvat eivät tyydytä katsojan estetiikan kaipuuta, vaan niiden tarkoitusperät ovat tiedollisia.

"Toisaalta, jos kuva tarjoaisi pelkästään tietoa, asiasta jäisi paljon ymmärtämättä."

Koutaniemi korostaa, että vaikka dokumentaatiolla on aina todellisuus pohja, valokuva on näkökulmavalinta.

"Valokuva ei ole vastaus. Pysin totuudenmukaisuuteen, mutta valokuva on ai-

Pahan jälkeen

Pahan jälkeen on **Arman Alizadin** ja **Meeri Koutaniemen** tekemä dokumentaarinen televisiosarja, joka esitettiin tv:ssä viime syksynä.

Televisiosarja esitteli kahdeksan selviytymistarinaa, joita ovat muun muassa happoiskusta selvinneet naiset, ympärileikkausta vastustavat kyläläiset, väkivallasta, sairaudesta tai muusta tragediasta toipuneet sekä arkielämässään vaativaa selviytymiskykyä osoittaneet ihmiset.

Sarjassa oli mukana myös Koutaniemen aiemmasta, tyttöjen ympärileikkauksia kä-

sittelevästä näyttelystä, tuttu **Elizabeth Nkere**. Nuori maasai-nainen on aktivoitunut omassa kylässään. Hän kiertää kirkkoissa ja kouluissa puhumassa ympärileikkauksen vaaroista sekä kouluttaa toisia tyttöjä samaan työhön.

Kiasmassa lokakuussa avautunut *Pahan jälkeen* -näyttely esittelee Koutaniemen valokuvia sekä Arman Alizadin ja Koutaniemen lyhytelokuvan Norjan joukkosurmista vuodelta 2011. Näyttelyn teokset pohjautuvat kyseisen televisiosarjan taustatyöhön ja Koutaniemen aikaisempaan dokumentaatiotyöhön.

Meeri Koutaniemi ja Gita Mahorin perheelle omistettu näyttelyhuone. Isä heitti pullollisen happoa Gitan ja tyttäriensä päälle, koska vaimo ei ollut synnyttänyt hänelle poikaa. Puolitoistavuotias tytär kuoli saamiinsa vammoihin. Äidin ja toisen tytön kasvojen iho paloi täysin.

na vapaasti tulkittavissa, kuten taiteen perusolemuksen kuuluu. Sen tulisi herättää kysymyksiä ja oivalluksia. Motivoida katsojaa selvittämään lisää.”

”Koen ammatillisena saavutuksena jo sen, että hiljaisuus rikotaan. Sen, että ihmiset puhuvat ääneen.”

Elizabeth on hyvä esimerkki työn konkreettisista saavutuksista. Tyttöjen turvataloa luotsaava maasai-nainen löysi projektilleen suomalaisen rahoittajan Koutaniemen lehtijutun kautta.

Valokuvaaja auttaa itsekin. Jokin aika sitten hän aloitti sosiaalisessa mediassa käytettyjen puhelinten keräyksen ja toimitti niitä turvatalon tytöille Keniaan.

”Konkreettinen muutos motivoi. Se, että voin olla mukana muuttamassa tuhansien ihmisten elämää.”

Huumori rikkoo jään

Maailmanmatkaaja on projektiansa kautta oppinut, että ihminen on äärettömän sinnikäs ja sisukas otus. Ihminen ei anna periksi, vaikka olosuhteet sitä vaatisivat.

”Haastattelin muutama vuosi sitten Syyrian rajalla **Rauli Virtasen** kanssa naisia, jotka olivat lähteneet pakoon yksin lapsiensa kanssa ja jättäneet miehensä kotikylään kuolemaan. Naisilla ei ollut varmuutta huomisesta. Ainoastaan sillä oli merkitystä, että juuri tänä päivänä oli katto pään päällä. Voisi kuvitella, että siinä epävarmuuden tilassa ei jää muita

vaihtoehtoja kuin luovuttaa, mutta itseasiassa heillä ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin selviytyä.”

Yksi selviytymiskeinoista on huumori.

”Mitä rankempi paikka, sitä enemmän ihmisellä on sarkasmin ja ironian tajua. Huumorilla voidaan rikkoa jäitä.”

Ääriesimerkkien ohella on hyvä muistaa, että jokainen meistä selviytyy jostakin. Elämään kuuluu se, että jokaiselle sattuu jotakin.

”Kysymys on samaistumispinnan ymmärtämisestä. Olosuhteet ovat erilaisia, mutta selviytyminen ei ole arvotettavissa. Jokainen selviytymistarinan itsessään on arvokas.”

Voiman lähteitä

Alle kolmikymppinen valokuvaaja tekee tällä hetkellä 18 tunnin työpäiviä ja elää ammatillisesti kovassa nosteessa.

”Suomessa töitä tehdään enemmän kuin kaukomailla. Kentällä työ painottuu käytännön syistä valoisaan aikaan, pimeällä on vaarallista liikkua.”

Vastapainona hektiselle elämälle Meeri menee luontoon, juoksee ympäri Töölönlahdetta sekä ui ja tanssii. Pysähtyy ja rakastaa. Voimanlähteitä hänelle ovat perhe, läheiset ystävät ja avomies **Sam Yaffa**.

”Saan Samista iloa ja voimaa. Hän on henkinen tukeni ja niin monella tapaa läsnä”, rakastunut nainen toteaa.

Pariskunnalla on paljon yhteisiä kiinnos-

tuksen kohteita, nyt he myös työskentelevät yhdessä.

”Jokin aika sitten varmistui, että julkaisemme Samin kanssa yhteistyössä maailmanmuusiikkia käsittelevän kirjan.”

Töitä ja unelmia

Koutaniemi ei ehdi olemaan kotona Suomessa kuin hetken, sillä hän viettää noin kahdeksan kuukautta vuodesta maailmalla.

”Pian lähdän Espanjaan, jossa meidän toinen kotimme on. Sieltä jatkan Väli-Amerikkaan dokumentoimaan naisvankien elämää El Salvadorissa. Teemme aiheesta kirjaa toimittaja **Maija Salmen** kanssa.”

Muiden töiden rinnalla kulkee edelleen Koutaniemen sydämen projekti, tietokirja tyttöjen sukuelinten silpomisesta. Tähän hän käyttää suurimman osan työajastaan.

”Kirja valmistunee neljän vuoden päästä, sillä haluan kerätä siihen kattavasti materiaalia eri puolilta maailmaa. Tulevaisuudessa siinäkin myös fiktiivinen elokuvakäsikirjoitus ja kenties ravintolan avaaminen Helsinkiin.”

Menu sai inspiraationsa matkoista, niistä resepteistä, joita paikalliset ovat vierailevalle kuvaajalle paljastaneet.

Maailmanlaajuisesti Koutaniemi unelmoi siitä, että kulutuksen rooli ihmisten elämässä vähenisi ja tilanne nousisi toimijuus.

”Meidät nähdään kuluttajina, mutta kasvatuksellisesti ja yhteiskunnallisesti voitaisiin puuttua siihen, että meillä on muutakin teke-

Meeri Koutaniemi

- ✦ Syntynyt Kuusamossa 1987.
- ✦ Koti Helsingin Kalliossa ja Espanjan Mallorcalla, kiertele maailmalla noin kahdeksan kuukautta vuodesta.
- ✦ Tunnetaan muun muassa tyttöjen ympärileikkausta käsittelevästä kuvareportaasista, joka julkaistiin myös yhdysvaltalaisessa *Time*-aikakauslehdessä.
- ✦ Yksi Suomen kansainvälisestikin tunnetuimmista ja palkituimmista valokuvaajista, joka on ollut mukana lukuisissa valtakunnallisissa ja kansainvälisissä valokuvanäyttelyissä.
- ✦ Kirkon Ulkomaanavun rauhan lähettiläs vuosina 2013–2016.
- ✦ Avoliitossa entisen *Hanoi Rocks*-basisti Sam Yaffan kanssa.
- ✦ Harrastaa ruuanlaittoa, tanssimista, uimista ja juoksemista.

mistä kuin maapallon materiaallinen kuormittaminen.”

Vaikuttaa siltä, että pohjoisen kylästä ponnistanut tyttö menestyy ja elää paraikaa unelmaansa.

”Menestys ei ole osa unelmaa, vaan se, että saan tehdä sitä, mitä haluan. Olen onnellinen, että työni tunnustetaan. Olen onnellinen kodista, terveydestä ja rakastavasta parisuhteesta. Pyyri siihen, että voisin viettää puolet vuodesta kotona. Kodista on tullut minulle koko ajan tärkeämpi.”

TERHI LOIMUNEVA

Pahan jälkeen -näyttely
Helsingin Kiasmassa 26.2. saakka.

Elsa – hyväntekijä pilven reunalta

Vuonna 2007 kuollut Elsa Vartiainen teki eläessään testamenttirahaston ja vilkuttaa nyt Elsan kerholaisille pilven reunalta.

Kerhoihin kokoonnutaan Kaavin seurakuntakodilla, Luikonlahdessa ja Maarianvaarassa.

"Elsa oli hentoinen, pyyteeton ja lapseton nainen, joka ajatteli ensin muita ja sitten itseään", kertoo diakonissa **Pirjo Sonni-**nen Kaavin alueseurakunnasta. Hän tunsu Elsan henkilökohtaisesti työnsä kautta.

Sonninen sanoo, että Elsa oli ihminen, joka teki kovaa työtä ja koki sotavuodet. Häntä kosketti myös yksinäisyys.

"Kun ihminen haluaa tehdä hyvää, ei hän toivotta ja julista sitä. Elämän iltassa Elsa teki päätöksen lahjoituksesta, ja kiitämme häntä sekä Jumalaa siitä."

Hyvinvointia ja virkistystä

Elsa Vartiainen määräsi testamentissaan osan omaisuudestaan Kaavin evankelis-luterilaiselle seurakunnalle. Määräyksenä oli rahojen käyttäminen rahaston kautta seurakunnan toiminta-alueella asuvien yksinäisten hyväksi. Varoja tulisi käyttää vanhusväestön hyvinvoinnin tukemiseen ja ensisijaisesti virkistystoimintaan. Määräyksenä oli myös testamentin tekijän ja suvun hautojen hoito.

"Kerhot rikastuttavat ja monipuolistavat alueseurakunnan vanhustyötä. Ilman lahjoitusta näin laajaa toimintaa ei pystyittäisi järjestämään", Sonninen kertoo.

Marja-Leena Eskelinen on vakiokävijä kirkonkylän Elsan kerhossa.

"Tänne on mukava tulla, kun kerhopäivänä

Elsan kerhot lieventävät vanhusten yksinäisyyttä ja vahvistavat yhteisöllisyyttä. Vuorossa on pieni jumppatuokio.

ei tarvitse laittaa ruokaa. Täällä tapaa tuttuja ja saa uusia ystäviä. Itsekin mietin, miten voisin olla samanlainen hyväntekijä kuin Elsa."

Mahdollisuus erilaisiin kohtaamisiin

Sonninen muistelee, että kerhotoiminta alkoi vuonna 2010. Kerhon "alaikärajana" on 63 vuotta ja vanhin kävijä on 98-vuotias. Kerran kuukaudessa seurakuntatalolla olevassa kerhossa kävi alkujaan noin 60 henkilöä, nykyään siellä on yli 100 henkeä. Kylien kerhoissa vanhuksia käy vähemmän.

"Kerhopäivänä kirkonkylällä tarjotaan pitopalvelun emännän valmistama maksuton

ruoka, hengellistä antia, tietoa ajankohtaisista asioista vierailijoiden myötä sekä mahdollisuus tavata toisia ikäihmisiä. Vapaaehtoiset auttavat kaikessa, joten iso kiitos heille!"

"Erityisen tärkeää on se, että myös niitä ikäihmisiä kohdataan, jotka eivät jaksa tai halua osallistua virkistystoimintaan. Elsa halusi, että vanhuksille annetaan mahdollisuus erilaisiin kohtaamisiin. Siksi teen kotikäyntejä Elsan kerhon nimissä työni ohella", Sonninen painottaa.

Kahdella eurolla kirkkoon

Elsan rahaston avulla tehdään vuosittain myös kaksi retkeä, joissa on pieni omavastuu.

Lisäksi vanhuksille tarjotaan kahdella eurolla kuljetusseteleitä, joilla voi matkustaa alueseurakunnan tilaisuuteen, kerhoon, kirkkoon tai kotiseuroihin. Eikä siinä kaikki.

"Konserttejäkin järjestetään kirkossa ja palvelukeskuksella, jossa käydään vanhusten tervehdyskänneillä vapaaehtoisten kanssa. Ikääntyneiden omaishoitajien muistetaan."

Testamenttirahastossa on tarkka kirjanpito. Tilintarkastuksessa katsotaan, että rahat ovat menneet juuri siihen tarkoitukseen, mihin Elsa Vartiainen ne osoitti.

SEIJA RYTKÖNEN

KERRON KIRKOSTA

Hautajaiset antavat tilan surulle

Hautaan siunaamisessa seurakunta saattaa vainajan viimeiselle matkalle rukouksin ja Jumalan sanaan turvaten. Omaisia tuetaan ja lohdutetaan kristillisellä toivolla. Hautaan siunattaessa julistetaan ylösnousemuksen varmuutta ja pelastusta Kristuksessa.

Pappi toimittaa kirkon jäsenen haudan siunaamisen. Myös kirkkoon kuumaton voidaan siunata haudan, jos omaiset sitä pyytävät ja pappi toteaa, että kirkolliseen haudan siunaamiseen on perusteita. Siunausta ei toimiteta, jos vainaja on eläessään ilmaissut, ettei hän halua kristillistä haudasta.

Kuopion evankelis-luterilaisen seurakuntayhtymän hautausmaalle tulevien haudosten kaikki käytännön järjestelyt hoitetaan haudaja- ja puistotoimistossa. Siunauspäiviä ovat torstai, perjantai ja lauantai, Järvi-Kuopiossa perjantai ja lauantai.

Haudustoimistot huolehtivat arkun tai uurnan hankkimisesta, samoin vainajan kuljetuksesta. Lääkärin antama lupa haudaukseen toimitetaan aina ennen haudasta tai tuhkausta, mutta haudausjärjestelyt voidaan aloittaa, vaikka lupa haudaukseen viivästyy.

Mikäli vainajasta tarvitaan virkatoimisto, se on saatavissa Kuopion evankelis-luterilaisten seurakuntien keskusrekisteristä tai maistraatista.

Sanomakellot soitetaan Tuomiokirkossa perjantaisin klo 10. Muissa kirkkoissa sanomakelloja soitetaan pyydettyä. Järvi-Kuopiossa sekä Karttulan ja Maaningan alueella sanomakellojen soi-

Hautajaisissa omaisia lohdutetaan kristillisellä toivolla.

tosta sovitaan alueseurakunnan seurakuntamestarin kanssa.

Arkkuhauautuksessa tarvitaan kuusi kantajaa. Vainajalle läheisimmät asettuvat arkun pääpuolelle, siunauksesta lähettäessä takimmaisiksi.

Tuhkahauautuksessa uurna voidaan haudata omaisten hallinnassa olevaan arkku- tai uurnahaudaan. Tuhka on mahdollista kätkeä myös hautausmaiden muistolehtoihin tai sirottelualueelle. Papin voi pyytää mukaan myös

uurnan maahan kätkemiseen.

Muistotilaisuus voidaan järjestää seurakuntien tiloissa. Siunaava pappi osallistuu muistotilaisuuteen.

Vainajan ja hänen läheistensä puolesta rukoillaan oman seurakunnan kirkossa siunausta seuraavan sunnuntain jumalanpalveluksessa. Vainajan nimi julkaistaan *Kirkko ja koti* -lehden kirkollisissa ilmoituksissa.

AARNE LAUKKANEN,
SEIJA KUKKONEN

PAAVO FRIMANIN ARKISTO

Kenttäpiispa Johannes Björklund ylipäällikön vieraana 26.10.1941. Tilaisuudessa Mannerheim luovutti Suomen ensimmäiselle kenttäpiispalle piispanristin.

Uskoiko marsalkka Mannerheim?

Ja jos uskoi, niin mihin ja miten sen näkyi? Tähän ennen tutkimattomaan aiheeseen tietokirjailija Paavo Friman on perehtynyt.

Suomen marsalkka **Gustaf Mannerheim** ei ole Frimanelle vieras, sillä hän on tutkinut Mannerheimia noin nelisenkymmentä vuotta. "Gustaf Mannerheim palveli kolmekymmentä vuotta Venäjän keisarikunnan armeijassa, jossa hän osallistui Venäjän–Japanin -sotaan ja ensimmäiseen maailmansotaan sekä yleni kenraaliluutnantiksi. Hän toimi ylipäällikkönä jo- kaisessa Suomen itsenäisyyden ajan neljässä sodassa, oli kaksi kertaa valtiomme päämiehenä, ja hänet nimitettiin Suomen marsalkaksi", **Paavo Friman** selvittää.

Uskonto esillä päiväkäskyissä

Jo Mannerheimin päiväkäskyistä löytyy useita uskonnollisia kohtia. Ehkä kuuluisin kuuluu: "Me taistelemme kodin, uskonnon ja isänmaan puolesta." Tämän päiväkäskyn hän antoi 1. joulukuuta 1939, kun talvisota oli juuri alkanut. Päiväkäskyn sanat "koti, uskonto ja isänmaa" löytyvät tänäkin päivänä useista suomalaisista muistomerkeistä.

"Mannerheim puhuu päiväkäskyissään Korkeimman johdatuksesta, Korkeimman kaitselmuksesta ja Korkeimman avusta. Korkein tarkoittaa Jumalaa ja Jumalan ihmisiin kohdistamaa suojelusta ja ohjausta", toteaa Friman viitaten *Suomen kielen sanakirjaan*.

"Mannerheim puhui Jumalasta, kun tuli välirauha: 'Jumala Suomea suojelkoon'."

Mannerheim myös rohkaisee Eestin kansaa päiväkäskyssään 16. elokuuta 1944 seuraavasti: "Antakoon Kaitselmus apunsa Teille ja koko Eestin kansalle." Hän tiesi, ettei muita auttajia ollut ja että veljeskansamme tulisi kokemaan kovia puna-armeijan miehittäessä maan toistamiseen.

Isiltä peritty usko

Mannerheimin uskonnollisuus pohjautui luterilaisuuteen. Tämä näkyy hänen vuoden 1951 *Muistelmissaan*, joissa hän toteaa seuraavasti: "Yksimielisesti ja järkyttämättä pidämme kiinni niistä arvoista, isiltä peritystä uskosta, isänmaanrakkaudesta, päättäväisyydestä..."

"Maininta isiltä peritystä uskosta viittaa selkeästi meidän omaan luterilaiseen uskoomme. Mielestäni hänellä oli vahva arvostus luterilaista kirkkoamme ja kirkon edustamaa arvomaailmaa kohtaan, vaikkakin Mannerheim joutui virkansa puolesta osallistumaan ortodoksisiin jumalanpalveluksiin ja kenttähartauksiin palvellessaan Chevalierkaartissa, keisarillisen Venäjän eliittijoukossa, jossa ortodoksiset menot olivat yksi tärkeä osa palvelusta", Friman kertoo.

Arvosti juutalaisia

Uskonnon suhteen Mannerheim ei ollut fanaatikko. Hän kunnioitti ja arvosti eri uskontoja.

"Erikoinen piirre jatkosodassamme oli se,

että juutalaiset ja saksalaiset taistelivat rintamallamme rinnakkain. Missään muualla maailmassa tällaista ei tapahtunut, ja esimerkiksi amerikkalaisten on vaikea uskoa tätä."

Suomen juutalaisia kuoli talvi- ja jatkosodassa kaikkiaan kaksikymmentäkolme. Mannerheim osallistui näiden sankarivainajien muistojuhlaan Helsingin juutalaisen seurakunnan synagogassa itsenäisyyspäivänä 1944. Hän luovutti tilaisuudessa juutalaissyngogaan laakeriseppeleen ja päiväkäskyn "Isänmaan äideille yhteisesti omistetusta Vapaudenrististä". Tämä sama kunnianosoitus koristaa eduskunnan valtiosalia sekä kirkkojemme seiniä kautta Suomen.

Tilaisuudessa synagogan rabbi luki seuraavan Mannerheimille osoitetun rukouksen: "Kaikkivaltias Jumala ja maailman Hallitsija.

Anna jumalallinen varjelukseksi ja tukesi presidentille, Suomen Marsalkka vapaaherra Carl Gustaf Mannerheimille, jonka puolesta Sinua rukoilemme maan uskollisina kansalaisina, niin kuin lapset rukoilevat isänsä puolesta."

Mannerheim, joka toimi tällöin Suomen presidenttinä, saapui tilaisuuteen juutalaisten rintamamiesten kunniakuja pitkin.

Muistojumalanpalvelus oli tehnyt häneen syvän vaikutuksen.

Sotilaiden sielunhoito tärkeää

Monet sodat itse käyneenä ja paljon haavoittuneita ja kuolevia nähneenä Mannerheim tiesi, mikä merkitys uskonnolla oli kuoleville miehille ja heidän omaisilleen. Talvisotaan kutsuttiinkin mukaan kenttäpapeiksi noin kolmesataa pappia. Mannerheim arvosti ja piti tärkeänä sotilaitensa ja upseeristonsa sielunhoitoa. Hän oli tässä asiassa jatkuvasti yh-

teydessä kenttäpapistoon ja muisti myös aina kiittää ja palkita heitä.

Salainen siunaus

Vapaussodan jälkeen vuonna 1918 valtionhoitajana toiminut Mannerheim pyysi Turussa arkkipiispa **Gustaf Johanssonia** siunamaan hänet virkaansa. Mannerheim polvistui arkkipiispan eteen, joka laski kätensä valtionhoitajan pään päälle anoen, että tämä "vastuunalainen toimi suoritettaisiin Jumalan kunniaksi ja isänmaan onneksi".

Mannerheim halusi, että tehty siunaus pidettäisiin salassa ja yksityisenä asiana. Sellaiseksi se olisi jäänytkin, ellei rovasti **Elias W. Pentti** olisi paljastanut sitä Mannerheimin kuoleman jälkeen.

Elon ilta

Mannerheim oli jo 77-vuotias, kun hänet jatkosodan päätyttyä nimitettiin tasavallan presidentiksi vuonna 1944. Hän erosi presidentin tehtävästään vuonna 1946 ja vietti eläkevuotensa ja hoiti terveyttään enimmäkseen Sveitsin Montreux'ssa, Genevejärven rannalla sijaitsevassa Glion sur Territet'n kylässä Valmontin klinikalla. Hän kävi elämänsä viimeisinä vuosina myös usein iltajumalanpalveluksessa alueella sijainneessa venäläisortodoksisessa kirkossa.

Suomen marsalkka, tasavallan presidentti Gustaf Mannerheim kutsuttiin viimeiseen iltahuutoon Sveitsissä 28. tammikuuta vuonna 1951.

"Mielestäni voidaan todeta, että johtotähdenä Gustaf Mannerheimilla oli myös usko Jumalaan – miten syvä ja minkälaisena se esiintyi, sen tietävät vain Korkein Kaitselmus ja marsalkkamme", Mannerheim-tutkija Paavo Friman pohtii.

TARJA LAPPALAINEN

Jumala Suomea suojelkoon.

RUKOUS

Jeesus
auttaa
hädässä.
läti kestää
hänen
armonsä.
Et jätä
meitä
yksin.
Auta
meitä.

SANALLISTA

4. sunnuntai loppiaisesta

Matt. 14: 22–33

Pietari astui veneestä ja käveli vettä pitkin Jeesuksen luo. Mutta huomattessaan, miten rajusti tuuli, hän pelästyi ja alkoi vajota. ”Herra, pelasta minut!” hän huusi. Jeesus ojensi heti kätensä, tarttui häneen ja sanoi: ”Vähäinenpä on uskosi! Miksi aloit epäillä?”

Kun he olivat nousseet veneeseen, tuuli tyyntyi. Ja kaikki, jotka veneessä olivat, polvistuivat hänen eteensä ja sanoivat: ”Sinä olet todella Jumalan Poika.”

Jeesus auttaa hädässä

Jeesuksen opetuslapset olivat veneellä vastatuulella matkalla kohti asuttuja seutuja. Jeesus oli aiemmin päivällä ruokkinut viisituhatta miestä kahdella kalalla ja viidellä ohraleivällä ja jättäytynyt sen jälkeen rukoilemaan yksinäisyyteen. Aamuyön pimeydessä opetuslapset sou-tivat vaahtopäisissä aalloissa. He säikähtivät ja huusivat pelosta vasta, kun näkivät aaveeksi luulemansa Jeesuksen kävelevän aalloilla heidän luokseen.

Ei ole väärin huutaa Jumalalta apua silloin, kun on hätä. Jumala itse neuvo psalmissa: ”Huuda minua avuksi hädän päivänä! Minä pelastan sinut, ja sinä kunnioitat minua.” Hädässä ihmisen rukous on aitoa sydämen rukousta. Lyhyt oli Pietarinkin rukous, kun hän alkoi vajota: ”Herra, pelasta minut!”

Monet ihmiset kertovat juuri tällaisesta, ehkä elämänsä ensimmäisestä rukouksesta ja avusta hädän hetkellä.

Liian usein kirkkona ja kristittyinäkin unohdamme, että Jeesus ei auta hädästä, vaan hän auttaa hädässä. Se tarkoittaa, että hän auttaa silloinkin, kun apua ei tule. Kun elämänmyrsky ei tyyntyy. Kun hätä ei pakene. Kun sairaus iskee ja syöpä uusii. Kun ympärillä on vain pimeys, kipu, suru ja yksinäisyys: ”Minä tässä olen, alkää pelätkö.” Hän on Sinun kärsimyksessäsi ja hädässäsi, sillä tavalla Jeesus auttaa hädässä.

SATU VÄÄTÄINEN
Siilinjärven seurakunnan kappalainen

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Noel Mauno Ensio Pesonen, Walle Matias Willman, Fanni Airi Sofia Jauhiainen, Nea Lucy Helena Keogh, Mila Kristiina Pieviläinen.

KUOLLEET

Aune Irene Väättäinen 90, Hilja Elina Haatainen 96, Väinö Viljo Tuononen 89, Ritva Onerva Vainikainen 81, Raili Orvokki Kattainen 83, Pekka Kari Juhani Väättäinen 65, Anna Liisa Keinänen 85, Aili Matilda Manninen 99, Väinö Veli Pekka Vartiainen 77, Helena Parkkinen 91, Eila Annikki Merikari 90, Pirjo Marketta Roininen 65, Anni Haikonen 90, Elli Kaarina Martikainen 82, Anja Sisko Tenkama 90, Hilja Terttu Elina Seppänen 80, Kirsti Elina Vokkolainen 80, Erkki Veli Karjalainen 80.

ALAVA

KASTETUT

Armi Inkeri Leppänen, Hugo Ferdinand Rantakylä, Santeri Hugo Olavi Sairanen, Manu Eemi Olavi Honkala, Luukas Matti Tapani Mark, Janne Eino Juhani Hiltunen, Sofia Eini Elina Remes, Akseli Johannes Kinnunen, Jaajo Juho Asser Kukkonen, Luca Emil Kristian Mönkkönen.

KUOLLEET

Kari Juhani Nyysönen 70, Vilho Johannes Koponen 86, Anne Kristiina Niskanen 51, Ritva Sinikka Jokiniemi 76, Anna Kustaava Karhunen 94, Greta Loviisa Tolvanen 87, Maila Esteri Meklin 75, Anja Inkeri Karpinen 77, Toini Mirjam Tikanoja 80, Martti Johannes Pätsi 78, Eeva Liisa Hakala 87.

JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Topias Onni Petteri Hallikainen,

Muuruvesi; Juho Veikko Oskar Wallius, Juankoski; Linnea Sanni Elisabeth Räisänen, Vehmersalmi; Paavo Taavetti Henrik Miettinen, Riistavesi; Sara Emilia Juutinen, Nilsä; Tuure Antero Leskinen, Juankoski.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Kimmo Kolari ja Heli Annika Tikkanen, Vehmersalmi.

KUOLLEET

Rauha Inkeri Miettinen 85, Tuusniemi; Taimi Kaarina Puustinen 91, Nilsä; Eemil Haatainen 99, Nilsä; Kerttu Vilhelmiina Rahunen 89, Kaavi; Anna Kyllikki Ruotsalainen 88, Riistavesi; Eero Kalevi Vehviläinen 88, Tuusniemi; Elvi Marjatta Lyytinen 71, Vehmersalmi; Reino Olavi Viinikainen 75, Nilsä; Antti Pirinen 90 v, Nilsä; Vilho Kalevi Hartikainen 85, Nilsä; Eila Annikki Lamminmäki 87, Juankoski; Taimi Kyllikki Räsänen 79, Tuusniemi; Elsa Kirsti Miettinen 75, Riistavesi; Juho Kustaa Vartiainen 63, Riistavesi; Pentti Ilmari Parviainen 86, Kaavi; Vieno Impi Hiltunen 91, Riistavesi; Eila Anneli Juutilainen 64, Nilsä; Paula Pirkko Huttunen 86, Nilsä; Osmo Ilmari Pajulahti 68, Tuusniemi; Aira Sirkka Annikki Puurunen 89, Riistavesi; Aino Kaarina Mönkkönen 92, Riistavesi; Bertta Elina Pekkonen 82, Nilsä; Martti Hyvönen 81, Nilsä; Anja Sisko Tenkama 90, Nilsä; Yrjö Olavi Mäkinen 94, Kaavi; Aarne Kustaa Holopainen 88, Vehmersalmi; Helga Eliina Vartiainen 83, Riistavesi; Pentti Ilmari Miettinen 68, Juankoski; Pauli Vilho Antero Räsänen 83, Kaavi; Airi Ilona Auvinen 89, Tuusniemi; Laina Orvokki Tirkkonen 90, Vehmersalmi; Vesa Sulevi Hartikainen 86, Nilsä; Saimi Sofia Toivanen 87, Riistavesi; Martta Siviä Hiltunen 88, Kaavi.

KALLAVESI

KASTETUT

Noel Vertti Oskari Miettinen, Pihla Helmiina Ylilauri, Oona Alina Hyttinen, Herta Senni Sofia Koponen, Joonas Saku Oskari Pietiläinen, Lilli Alisa Utriainen, Samu Otto Matias Nerg, Aatos Olavi Poikkimäki, Mia Maria Rautiainen, Rasmus Elias Tuomisto, Nooa Mikael

Kimpimäki, Johannes Sebastian Timonen, Justus Benjamin Laitinen, Isla Alexandra Partala, Samu Joonas Mikael Inkiläinen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Marko Juhani Puustinen ja Maiju-Liisa Marjukka Miettinen, Toni Petteri Lehti ja Minttu Kristiina Väisänen.

KUOLLEET

Jorma Ilmari Auer 78, Hannu Tapani Sutinen 59, Kauko Johannes Holmström 85, Heimo Johannes Viskari 56, Toini Kyllikki Huuskonen 89, Arvo Eino Huusko 82, Reijo Uolevi Kananen 72, Osmo Partanen 79, Päivi Anneli Kekkonen 58, Reino Jalmar Markkanen 82, Viljo Johannes Pirhonen 85, Tilda Johanna Takkinen 82, Antero Johannes Rytönen 79, Seppo Johannes Unkuri 70, Veijo Heikki Räsänen 64, Jouko Tapio Nykänen 63, Antero Juhani Pelttonen 66, Tuulikki Ronkainen 67, Viljo Antero Sirviö 65, Vesa Sulevi Hartikainen 86, Elma Johanna Väisänen 63.

MÄNNISTÖ

KASTETUT

Lauri Henrik Ruotsalainen, Roni Pekka Rafael Timonen, Maija Iiris Aurora Holopainen, Aleksi Marko Oskari Pietikäinen, Väinö Toivo Tapio Saastamoinen, Leo Oliver Saarainen, Alma Elina Partanen, Milo Benjamin Roivainen, Ottu Eevertti Apell, Kiana Adalmina Miettinen, Enni Aino Linnea Korpela, Jero Veijo Olavi Räsänen, Harry Thomas Meade.

KUOLLEET

Maire Mirjam Grönroos 96, Liisa Annikki Mujunen 79, Aino Hynninen 93, Raimo Allan Hassi 69, Maija Liisa Tiitinen 89, Tyyne Johanna Kolari 87, Sirkka Anneli Pekkariinen 72, Aino Kaarina Karhunen 82, Sirkka Liisa Myyriläinen 81, Eila Annikki Tolonen 78, Jorma Olavi Mikkonen 67, Maija-Liisa Kyllikki Hiivala 89, Ahti Vilho Gunnar Soininen 73.

PUIJO

KASTETUT

Eeli Onni Taavetti Husso, Veera Emma Margareeta Kuokkanen, Noel Viljami Boman, Ilmari Veikko Antero Vierimaa, Silja Helmi Eveliina Jääskeläinen, Kalle Eemeli Koponen, Iikka Olavi Puustinen, Onni Tapani Daniel Kauppinen.

KUOLLEET

Oiva Kainulainen 88, Alli Sisko Tereska 86, Aulis Antero Kärkkäinen 78, Jorma Johannes Ismäälä 70, Aune Korhonen 94, Väinö Nuutinen 78, Lauri Hiltunen 85, Kaarlo Antero Lehtikainen 89, Taimi Kyllikki Happonen 89, Helmi Kinnunen 86, Hilja Mikkonen 87, Leo Kaarlo Tapaninen 82, Sinikka Inkeri Eskelinen 78.

SIILINJÄRVI

KASTETUT

Pihla Amanda Leutonen, Viola Sylvia Haaranen, Lauri Oskari Heikkonen, Juha Aleksander Lee Myöhänen, Sofia Aulikki Happonen, Kaarle Toivo Juhani Happonen, Olivia Eveliina Toivanen, Elias Janne Olavi Rönkkö, Saimi Annukka Taipale, Tiia Alisa Hartikainen.

KUOLLEET

Alli Aino Tuunanen 88, Eeva Vappu Heimonen 87, Aune Martta Riekkinen 88, Mirja Anneli Ojantie 71, Aatto Olavi Kinnunen 71, Keijo Olavi Seppälä 64, Joonas Artturi Liimatainen 83, Matti Juhani Kaipainen 69, Erkki Olavi Pirinen 59, Eeva Liisa Miettinen 74, Kaisa Annikki Kämäräinen 89.

www.kuopionseurakunnat.fi
www.kirkkojakoti.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

KIRJALLISTA

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän
hautaus toimi hakee

Kesätyöntekijöitä hautausmaille

Hautausmaiden ja kiinteistöjen ulkoalueiden peruskunnostus- ja hoitotöihin vuonna 2017 palkataan 18 vuotta täyttäneitä henkilöitä. Työsuhteet kestävät 3–6 kk.

Hakuilmoitus koskee myös Juankosken, Kaavin, Karttulan, Maaningan, Nilsin ja Tuusniemen alueella oleville hautausmaille palkattavia kesätyöntekijöitä.

Töihin haetaan 1.–15.2.2017 välisenä aikana internetin kautta, www.kuopionseurakunnat.fi. Valituille ilmoitetaan kirjallisesti 31.3.2017 mennessä.

Lisätietoja: puistopäällikkö Aarne Laukkanen, puh. 040 484 8237.

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNTAYHTYMÄ
HAUTAUS TOIMI

www.kuopionseurakunnat.fi

Sirpa Kähkönen:
Tankkien kesä.
Otava. 2016.
412 s.

Hajaantukaa!

"Hajaantukaa!" Tuo paikallisen tunnetun poliisin kuulu 1960-luvun huudatus sanoittaa Sirpa Kähkösen uusimman romaanin maailman. Kuopio-sarjassa on edetty sodan ja evakkojen ajasta uusiin taisteluihin ja uudelle vuosikymmenelle. Elokuiset tapahtumat Tshekkoslovakiassa vuonna 1968 toimivat taustana puukaupungin tuholle ja maailmanpalon tuskaisille muistoille.

Haisevat korttelit huuseineen ja talleineen ovat yhtä karsastettavia kuin Päivölän hämyiset huoneet. Nuoren sukupolven näkökulmasta se on tomuelämää, jonka jättämisen haikeutta kirjan keskikäiset ja etenkin iäkkäämmät päähenki-

löt surevat. Tämän kiteyttää tohtori Kello, jonka kasvattipoika, arkkitehti, toimii uuden ajan airuena: "Tiedän, että nykyisin sanotaan olohuone, mutta sali se minulle on."

Sirpa Kähkönen kirjoittaa omasta lapsuusmaisemastaan. Hän saa minut, ikätoverin, Kuopion toisella laidalla modernissa kerrostalossa kasvaneen, muistamaan sellaista, minkä olen jo unohtanut. Mumolan muisti on yhteinen. Varttumisen tunnelmat hella- ja parihuoneissa välittyvät moninäkökulmaisina tarinoita, joita ei lukijana voi väittää mielikuvitukseksi. Siinä on Kähkösen suurin ansio.

TERHI LAITINEN

Herättäjäjuhille vapaaehtoiseksi

Herättäjäjuhlat 7. ja 8. ovat Nilsissä 7.–9. heinäkuuta ja sinne tarvitaan noin 1500 vapaaehtoista talkoolaista.

Erityisesti apuvoimia kaivataan ravintolaan, peräti 800 henkilöä. Neljän tunnin työkin on arvokas apu.

Ilmoittaudu mukaan: www.vapaaehtoistyö.fi/herattajajuhlat. Myös seurakunnista saa ilmoittautumislomakkeita.

SACRUM

KRISTILLISEN KIRJAN ALE 16.1.–11.2.2017

Alister McGrath
C.S. Lewis – Elämä
14,90 (40,50)

Paavo Kettunen
Kätetty ja vaiettu
– Suomalainen hengellinen häpeä
18,90 (39,90)

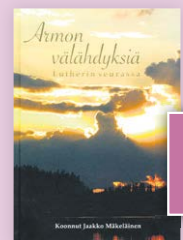
L. Jensen, I. Gao, J. Montero
Lasten aktiiviraamattu
9,00 (22,90)

The Bible 4-dvd
15,90 (32,00)

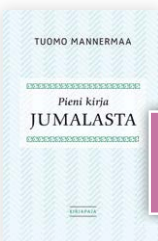
Jyrki Härkönen
Konstantinopoli
– Kaupunki ennen Istanbulia
15,90 (29,60)

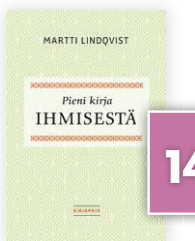
Jaakko Mäkeläinen (toim.)
Armon välähdyksiä Lutherin seurassa
9,90 (15,00)

Naeem Fazal
Ex-muslimi
8,90 (28,00)

Tuomo Mannermaa
Pieni kirja Jumalasta
14,90 (21,50)

Martti Lindqvist
Pieni kirja ihmisestä
14,90 (21,50)

Tom Dowley
Minun pieni Raamattuni
7,90 (16,90)

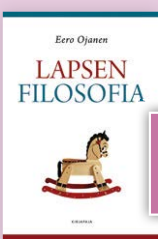
Gill Guile
Minne lampaani katosi
6,90 (14,90)

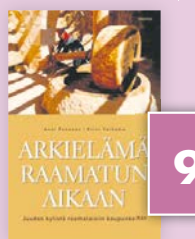
Exodus, Gods and Kings
dvd
14,90 (19,90)

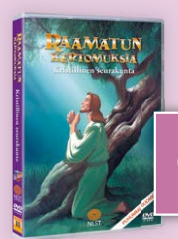
Risto Kormilainen
Kirkkovoosi tutuksi
9,90 (29,20)

Eero Ojanen
Lapsen filosofia
14,90 (29,90)

A. Pesonen, K. Valkama
Arkielämä Raamattun aikaan
9,90 (46,90)

Raamattun kertomuksia
Kristillinen seurakunta dvd
9,90 (15,90)

Juha Vähäsarja
Toivon ja lohdutuksen sanoja
9,00 (19,00)

Martti Luther
Avioliitosta
7,00 (22,00)

VERKKOKAUPPA: www.sacrum.fi ■ **MYYMÄLÄ:** HIETALAHDENRANTA 13, HELSINKI ■ **AVOINNA:** ma–pe 9–17, la 10–15 ■ puh. 020 754 2350

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven
seurakuntalehti.
104. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 22.2.2017

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, puh. 017 158 111, www.kuopionseurakunnat.fi **Toimitusneuvosto** Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Niko Noponen, Marketta Rantama **Painos** 73 670 kpl **Toimitus** Kirjastokatu 5 A 1, 70100 Kuopio **Viestintäpäällikkö,** **Kirkko ja Koti -lehden päätoimittaja** Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273, minna.siikaniva@evl.fi **Tiedottaja** Merja Tapio, puh. 040 4848 236, merja.tapio@evl.fi **Verkkotoimittaja** Seija Rytönen, puh. 040 4848 514, seija.rytkonen@evl.fi **Taitto** Kotimaa Oy **Ilmoitukset** Pirjo Teva, puh. 020 754 2284, 040 680 4057, pirjo.teva@kotimaa.fi **Tilaukset** 20 €/vuosikerta **Jakelu** Suora Lähetys Oy **Jakelupalaute** www.suoralahetys.fi tai jani.lankinen@suoralahetys.fi tai puh. 017 264 7800.

📧 kirkkojakoti.fi 📱 www.facebook.com/kirkkojakoti 📧 @Kirkkojakoti

Päällimmäisenä kiitollisuus

Auttavat kädet, lämmin hymy ja ystävällinen arjen konkreettinen apu. Ne ovat jääneet mieleen yhdeksän vuoden takaa, kun Lulu Htoo perheineen saapui Kuopioon.

Lulu Htoon iloisuus ja myönteisyys eivät jää huomaamatta. Yhdeksän vuotta sitten Suomeen pakolaisena tullut perheenäiti on joutunut sodan takia jättämään kotikylänsä entisessä Burmassa, nykyisessä Myanmarissa, asumaan pakolaisleirillä vaikeissa olosuhteissa ja oppimaan uuden kulttuurin kylmässä pohjolassa.

Jasmiiniriisiä on keittiön nurkassa isoja säkkejä. Se on yksi myanmarilaisen keittiön pääraaka-aineista. Myanmarissa kaikilla on riisiviljelmät, ja Suomesta saatava riisi ei ole tuttuun herkkuun verrattavissa. Onneksi aitoja aasialaisia makuja on saatavilla Kuopiossakin. Perheen isä **Htoo Saw** viljelee puutarhallaan Saaristokaupungissa muun muassa porkkanonia, papuja, kotimaan salaatteja, kesäkurpitsaa ja sipulia.

Miten pyykkikone toimii?

Lulu Htoo on kotoisin maan eteläosista, hän on Karenin heimolaisia. Maan sisällissodan takia Lulu joutui lähtemään nuorena Thaimaahan pakolaisleirille, jossa hän asui seitsemän vuotta. Sinä aikana hän löysi miehensä, he menivät naimisiin ja syntyi kolme lasta.

"Vanhempani ja siskoni asuvat edelleen pakolaisleirillä. Osa sisaruksistani elää kotikylässäni. Tällä hetkellä maassa on hieman rauhallisempaa, vaikkakin pelko on siellä koko

ajan läsnä. Pimeän aikaan pitää käydä kaupassa, eikä voi elää turvassa."

Millaisia muistoja Lululla on ajasta, kun he saapuivat Kuopioon kesäkuussa 2007?

"Olimme väsyneitä pitkästä matkasta. Kaikki oli uutta. Emme osanneet tehdä mitään. Tulkin avulla yritimme saada perusasioita hoidettua: Miten pyykkikone toimii? Miten puhelinta käytetään? Mitä kaupasta ostetaan ja minkä arvoisia setelit ja kolikot ovat? Mihin soitan, jos lapseni on kipeä? Arkisia ongelmia, joita oli lukuisia."

"Sähköhellaa testasin napsauttamalla ensin yhden pykälän ja sitten kokeilin, onko levy jo kuuma."

Perhe kertoo, että käytännön apu, konkreettinen kädestä pitäen neuvominen oli erityisen tärkeää. Että joku lähti kauppaan mukaan ja neuvoi, mitä voisi ostaa.

"Lidl on hyvä, kun ei tarvitse punnita tuotteita. Emmehän me aluksi ymmärtäneet, mitä numeroa pitää painaa, että saamme hinnan", Lulu hymähtää.

"SPR:n kautta saadun ystäväperheen kanssa kommunikoimme aluksi sanakirjan avulla."

Nyt Lulu puhuu hyvää suomea. Kärsivällisesti ja hiljaa oppien, ajan kanssa asiat tulevat helpommaksi.

Työssä ei mieti huolia

Maahanmuuttajien työllistyminen aiheuttaa myanmarilaistenkin keskuudessa pohtimista.

Meillä kirkot ovat täynnä nuoria

Perhe on huomannut, miten Suomessa vaaditaan niin ammattipätevyys kuin sujuva kielitaitokin. Monella olisi intoa tehdä työtä, saada ammatti ja toimeentulo.

Lulu kävi siivoojan ammattitutkinnon ja sai kielitodistuksen. Hän on kiitollinen, että on päässyt vakituiseksi koulun siivoajaksi.

"Tykkään olla töissä, minulla on hyvät työkaverit ja työympäristö. Jos olisin kotona päivät pitkät, murehtisin paljon enemmän. Nyt kun olen töissä, en ehdi miettimään kolotuksia ja kipuja enkä huolia. Viikonloppuisin olen paljon kipeämpi kuin arkisin", Lulu Htoo nauhahtaa.

Petosen seurakuntatalo on antanut myanmarilaisille tilat kokoontua jokaviikkoiseen jumalanpalvelukseen.

"Olemme kiitollisia, että saamme omalla kielellämme ylistää ja lukea Raamattua. Lapsille kulttuurin ja kielen opettaminen on tärkeää. Se, että saa kuulla Jumalan sanaa omalla sydämen kielellä, on arvokasta. Se vahvistaa uskoa."

"Suomessa outoa on ollut huomata se, et-

tä täällä kirkossa käy vain mummoja ja ukkeja, mutta meillä kotimaassa kirkot ovat täynnä lapsia ja nuoria. Koko perhe osallistuu sunnuntain tilaisuuksiin. Aamulla on seitsemältä aamurukous, sitten on naisten jumalanpalvelus ja kaikille yhteinen tilaisuus sekä illalla on vielä nuortenilta. Yhdessä lauletaan ja rukoillaan."

Haaveissa rauhallinen koti

Suomessa on noin 500 Myanmarista saapunutta kristittyä pakolaista. Paljon on niitä, jotka ovat olleet samalla pakolaisleirillä Thaimaassa Lulun kanssa. He asuvat ympäri Suomen, mutta pitävät säännöllisesti yhteyttä toisiinsa. On sekä hengellisiä kesä- että joulujuhlia.

Perheenäidin haaveena on koti rauhallisemmalta paikalta. Nyt he asuvat Petosella vilkkaan tien varrella, jossa liikenteen pöly aiheuttaa harmia varsinkin perheenisälle, jolla on allergioita. Koti on perheen ensimmäinen Suomessa.

"Emme tiedä, mitä huominen tuo tullessaan. Tiedän silti, että Jumala on rakastanut ja rakastaa minua tänäänkin. Sen takia haluan osallistua ja olla mukana hengellisissä tapahtumissa. Haluan kertoa, miten Jumala on hyvä ja auttaa."

HANNA VALKONEN

Lulu ja hänen miehensä **Htoo Saw**. Tyttäret **Eh Thiya Htoo**, **Chelrelin** ja **Julia** laulavat Kallaveden lasten- ja nuortenkuorossa.

KIRKKO & KOTI

Tapahhtumat

Kuopion ja Siilinjärven seurakunnissa tapahtuu 25.1.–22.2.2017

Ota
talteen!

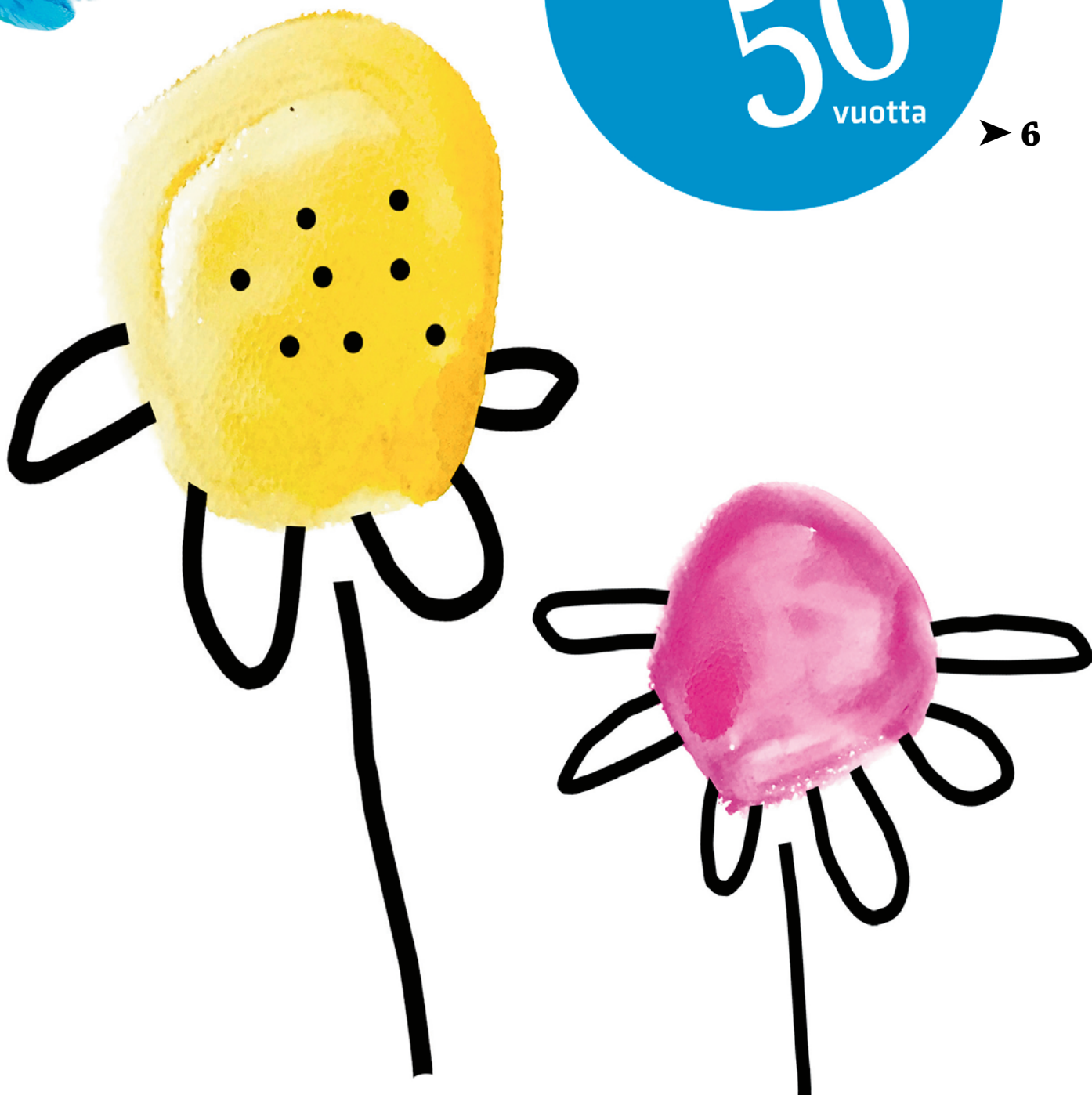

PÄIVÄKERHOT
Kuopiossa

50
vuotta

➤ 6

lapsi
on
ilo

Uskontoa ja tiedettä

➤ 3

Yhteisvastuu alkaa

➤ 5

Olli Valtonen Kuopiossa

➤ 8

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto
040 4848 248, ma–pe klo 9–15
tuomiokirkko.kuopio@evl.fi

KUOPION Tuomiokirkko
Vuorikatu

040 4848 256. Avoinna talvikaudella
ma–pe klo 10–15 sekä lisäksi vapaaeh-
toisten Kirkonvarttioiden toimesta per-
jantaisin klo 18–22.

Virtuaalikirjossa voit seurata Kuopi-
on tuomiokirkon sunnuntaimessuja ne-
tin kautta reaaliaikaisesti joka sunnun-
tai klo 10. Lähteykset tallennetaan ja nii-
tä voi katsoa myöhemminkin. www.virtuaalikirko.fi

■ **Viikkomessu** ke 25.1. klo 18. Lauri Kas-
tarinen, Anu Pulkkinen. Aina keskiviik-
koisin. Viikkomessussa luetaan tuomio-
kirkkoseurakuntalaisten esirukouspyyn-
töjä.

■ **Messu** su 29.1. klo 10. Satu Karjalainen,
Liisa Penttinen, Ilpo Rannankari, Anu
Pulkkinen. nuorisotyönohjaaja Pippi ali-
as Pirjo Rissasen eläkkeelle siirtymisjuh-
la. Taizé-lauluja. Kirkkokahvit. Nähtävillä
myös verkossa: virtuaalikirko.fi

■ **Viikkomessu** ke 1.2. klo 18. Hanna Va-
siljev, Anu Pulkkinen.

■ **Messu** su 5.2. klo 10. Ilpo Rannanka-
ri, Hanna Vasiljev, Pekka Leskelä, Anu
Pulkkinen. Yhteisvastuukeräyksen avaus.
Kirkkokahvit. Sunnuntain messut nähtä-
villä myös verkossa: virtuaalikirko.fi

■ **Viikkomessu** ke 8.2. klo 18. Liisa Pentti-
nen, Anu Pulkkinen.

Messu su 12.2. klo 10. Lauri Kastarinen,
Liisa Penttinen, Pekka Leskelä, Valtteri
Tuomikoski.

■ **Urkukonsertti Kari Vuola** ti 14.2. klo
19. Yhteistyössä Sibelius-Akate-
mia ja Tuomiokirkkosrk.

■ **Hiljaisuudenmessu** ke 15.2.
klo 18. Lauri Kastarinen,
Valtteri Tuomikoski.

■ **Messu** su 19.2. klo 10. Satu
Karjalainen, Lauri
Kastarinen, Anu Pul-
kinen, Valtteri Tuomi-
koski. Kirkkokahvit.

■ **Lounaskonsertti**
Anssi Pyykkönen ke 22.2.
klo 12. Järj. Sibelius-Akatemia
ja Tuomiokirkkosrk.

■ **Viikkomessu** ke 22.2. klo 18. Satu Karja-
lainen, Anu Pulkkinen.

KESKUSSEURAKUNTATALO
Suokatu ☒

040 4848 259

■ **Kotien lähetyspiiri** ke 25.1. klo 12.30. Li-
sa Penttinen. kerhuhuone Samulissa.

■ **Keskikaupungin palvelupiiri** ke 25.1. klo
13. Kerhuhuone Eetu, joka toinen keski-
viikko.

■ **Perheilta** ke 25.1. klo 18. Kirsi Perämaa.
Kevätkauden aloitus. Kokoonnumme
takkahuoneella Suokatu 22 E-ovi, kerran
kuussa keskiviikkoisin.

■ **Vauvakerho** pe 27.1. klo 10. Perjantaisin,

Suokatu 22 E 2.kerros. Vauvakerho on
pienokaisen ja vanhemman ensimmäi-
nen kerho, johon myös vauvaa odotta-
vat ovat tervetulleita.

■ **Yhteisvastuukerääjien koulutuspäi-
vä** la 28.1. klo 9. Suokatu 22 C. Vuoden
2017 keräys torjuu ihmiskauppaa. Terve-
tuloa mukaan uudet ja vanhat kerääjät.
Tiedustelut Pirjo Litmanen 040 4848 282
Markkinaseurat la 28.1. klo 16. Siionin-
virsiseurat. Anna Väättäinen, Jaro Julku-
nen, Jouko Kukkonen ja Lauri Paatero.
Seurojen jälkeen kahvit. Klo 18 **Vähävä-
kisten juhlaiveisuus** -messu. Jaakko Löytyn
lauluihin perustuva messukokonaisuus.
Saarnaa Mika Nuorva, lit. Urpo Karjalai-
nen, musiikkiryhmä.

■ **Näpertäjät** ma 30.1. klo 13. Liisa Pentti-
nen. Kerhuhuone Aaron, Suokatu 22. Nä-
pertäjät kokoontuu kahden viikon välein
maanantaisin klo 13.

■ **Perhekerho** ti 31.1. klo 9.30. Kirsi Perä-
maa. Perhekerhoon ovat tervetulleita
kaikki lapset vanhempineen tai hoitaji-
neen. Perhekerho ei maksa mitään, sinne
ei tarvitse ilmoittautua etukäteen, mu-
kaan voi tulla milloin vaan.

■ **Eläkeläisten virkistyspäivä ja Raa-
mattutunti** ke 1.2. klo 11. Kirsi Perämaa.
Raamattutunti *Jeesus auttaa hädässä*. Il-
tapäivällä *Kuopion Lyseo 190-vuotias*,
Paavo Launonen.

■ **Keskikaupungin palvelupiiri** ke 8.2. klo
13. Helmikuun piirit 8.2. ja 22.2. Eetussa.

■ **Isien vuoro -ilta** ke 1.2. klo 17. takka-
huoneella klo 17–19 Suokatu 22 E. Isien
vuoro on paikka missä isät pääsevät het-
keksi istahtamaan, vaihtamaan kuulumis-
ia ja keskustelemaan päivän polttavista
aiheista. Tule kuulolle ja ota naapurin
isäkin mukaan.

■ **Reformaation tarina -lukupiiri** su
5.2. klo 15. Kuusi sunnuntaita reformaati-
on tarinan äärellä 5.2.–12.3. kerhuhuone
Samulissa. Tuomiokirkkoseurakunnan
papit luotsaavat lukupiiriä, jossa tutus-
tutaan reformaation sisältöihin piispa
Jari Jolkkenen *Reformaation ta-
rina* -kirjan kautta.

■ **Maanantain lähetyspiiri**
ma 6.2. klo 16. Liisa Pent-
tinen. kerhuhuone Aaron. Raamattuopetus
Virpi Soveri. Seuraava
kokoontuminen 6.3.

■ **Kotien lähetyspiiri** ke
8.2. klo 12.30. Liisa Pentti-
nen. Kerhuhuone Samuli.

■ **Helmikuun 22.2. kokoontu-
misen paikka avoin.**

■ **Siioninvirsiseurat** su 12.2. klo 18. ja
H-Y:n paikallisosaston vuosikokous.

■ **Näpertäjät** ma 13.2. klo 13, Liisa Pent-
tinen. Kerhuhuone Aaron, Suokatu 22.

■ **Seuraava kokoontuminen 27.2.**

■ **Veteraaniseurat** ti 14.2. klo 13 kahviossa.
Liisa Penttinen.

■ **Eläkeläisten virkistyspäivä ja Raa-
mattutunti** ke 15.2. klo 11. Liisa Pent-
tinen. Raamattutunti *Ansaitseman
armo*. Iltapäivän ohjelma avoin.

■ **Äitien ilta** ke 15.2. klo 17. Kirsi Perä-
maa. klo 17–19 takkahuoneella, Suokatu
22 E. Ilta on äitien oma hengähdyshetki
toisten samassa elämänvaiheessa olevien
kanssa. Tule vaihtamaan kuulumisia ja
istahtamaan hetkeksi ilman kiirettä mi-

hinkään. Näissä illoissa iloitaan yhdessä
ja jaetaan arjet huolet pienemmiksi.

■ **Perheilta** ke 22.2. klo 18 takkahuo-
neella klo 18–19.30, Suokatu 22 E. Kir-
si Perämaa. Tervetuloa mukaan leikki-
mään, pelailemaan ja puuhailemaan yh-
dessä. Tarjolla myös iltapalaa ja hetki hil-
jaisuudelle.

MUUT

■ **Jumalanpalveluksen avustajaryhmä.**
Jumalanpalvelusavustajat palvelevat ju-
malanpalvelusten tekstinlukijoina, ko-
lehdkintantajina, esirukousavustajina jne.

Kiinnostuneet tähän vapaaehtoistoimin-
taan voivat ottaa yhteyttä pastori Lauri
Kastariseen; lauri.kastarinen@evl.fi, 040
484 8274.

■ **Kouluikäisten kerhot.** Kouluikäis-
ten kerhot ja kerhonohtajaajanooret odot-
tavat innolla uusia kerholaisia mukaan!
Kerhoissa voit esimerkiksi kokkailla, pe-
lailla, voimistella, valokuvata tai askar-
rella. Katso kerhomme ja ilmoittautu
osoitteessa: www.kuopionseurakunnat.fi/tuomiokirkkoseurakunta/kouluikaistet.

Verkossa tietoa myös maaliskuussa koit-
tavasta leiristä ja erilaisista koko perheen
tapahtumista.

■ **Tervetuloa kuoroon.** Kamarikuoro, Tuo-
miokirkon Kirkkokuoro ja Päiväkuoro
aloittaneet harjoitukset viikolla 9. Kuoro-
rosta kiinnostuneet uudet laulajat voivat
ottaa yhteyttä kuoronjohtaja Pekka Les-
kelään 040 4848 280.

■ **Tuomiokirkkoseurakunnan Dia-
koniatyön tiedote** ke 25.1. klo 9.30. Tuo-
miokirkkoseurakunnan Diakoniatyö on
siirtynyt puhelinajanvaraukseen. Maan-
nantaisin klo 9.30–11.30 Pirjo Litmanen

040 4848 282 keskustan alue, tiistaisin
klo 9.30–11.30 Varpu Ylhäinen 040 4848
255 Inkilänmäen alue, keskiviikkoisin klo
9.30–11.30 Birgitta Oksman 040 4848
284 keskustan alue.

■ **Perhekahvila Tätilässä** to 26.1. klo 10.
Inkiläntie 7 B. Lapsiperheiden kohtaa-
mispaiikka. Diakoniatyöntekijä Paula Var-
tiainen.

■ **Inkilänmäen seurakuntakerho** to 26.1.
klo 13 Tätilässä, Inkiläntie 7 B. Alkuharta-
us, kahvit ja mukavaa yhdessäoloa. Pau-
la Vartiainen.

■ **Mummon mökki** ti 31.1. klo 13. Papin
päivä, Puijonkatu 10. Pastori Liisa Pent-
tinen.

■ **Mummon mökki poikkeava aukiolo**
ma 13.2. klo 14.

■ **Mummon mökki** ke 15.2. klo 13. Toive-
virret.

■ **Sanajumalanpalvelus Tätilässä** su 19.2.
klo 12. Satu Karjalainen, Valtteri Tuomi-
koski.

■ **Mummon mökin aukioloajat muut-
tavat.** 20.2. lähtien mökki on avoinna
kolmesti viikossa: tiistaina, keskiviikkona
ja torstaina klo 11–14.

■ **ALAVA**

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

Alavan kirkko
Keihäskatu ☒ B

040 4848 300

■ **Messu** su 29.1. klo 11. Han-
nu Koskelainen, Pirjo Kuula,
Ossi Jauhainen. Lapsille py-
häkoulu alasalissa.

■ **Tuomasmessu** su 29.1. klo
18. Raimo Hakkarainen, Pirjo
Kuula, Jarkko Maukonen. Saar-
naa Olli Valtonen, musiikki Tuo-
masmuusikot. Klo 16.30 Olli Valtosen
luento *Kristinuskon sydän – Uskon voi
löytää uudelleen!*

■ **Messu** su 5.2. klo 11. Hannu Koskelainen,
Juha Välimäki, Anna Väättäinen, Leila Sa-
volainen, Zipporim-kuoro ja nuorten
bändi ARMO. Yhteisvastuukeräyksen
aloitus. Lapsille pyhäkoulu alasalissa.

■ **Jorma Hynnisen ja Kalevi Kivini-
emen konsertti** su 5.2. klo 18. Hannu Kos-
kelainen. Ohjelma 10 € Yhteisvastuulle.

■ **Messu** su 12.2. klo 11. Pirjo Kuula, Juha
Välimäki, Ossi Jauhainen. Lapsille pyhä-
koulu alasalissa.

■ **Gospelmessu** su 12.2. klo 18. Pirjo
Kuula, Juha Välimäki, Leila Savolainen,
nuorten bändi ARMO. Lapsille pyhäkou-
lu alasalissa.

■ **Messu** su 19.2. klo 11. Pirjo Kuula, Juha
Välimäki, Ossi Jauhainen, Heikki Hyvä-
rinen. Kirkkokahvit, raamattutalaisuus ja
Piplaseuran vuosikokous. Lapsille pyhä-
koulu alasalissa.

■ **ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS**
Keihäskatu ☒ B

040 4848 300

■ **Kirjallisuuspiiri** to 26.1. klo 14. Nuorten
kerhotila. Yhteyshenkilö Aino Mikkonen
040 707 1499. Kirjana Kate Morton: *Hy-
lätty puutarha*. 23.2. kirjana Tommi Kin-
nunen: *Lopotti*. 30.3. kirjana Tiina Laitila-
Kälvemark: *Kadonnut ranta*. 27.4. kirjana
Ilari Aalto, Elina Helkala: *Matkaopas kes-
kijän Suomeen*.

■ **Kirkkokahvit ja yhteisvastuun aloi-
tus** seurakuntasalissa su 5.2. klo 12.30.
Yhteisvastuu 2017 torjuu ihmiskauppaa.
Siilinjärven lähetyspiiri Jenni Shakya
kertoo terveisiä Syyrian pakolaisleiriltä.
Uusia lipaskeräjiä tarvitaan. Tule kuun-
telemaan ja osallistumaan.

■ **Zipporim-musiikkiryhmän kahvikon-
sertti** seurakuntasalissa la 11.2. klo 14.
Kahvimaksu 10 € (sis. ohjelman).

■ **Heikki Marilan Luther-näyttely** ala-
salissa ja kirkkosalissa. Katso aukioloajat
Alavan seurakunnan verkkosivuilta.

■ **NEULAMÄEN KIRKKO**
Vesurikuja ☒

040 4848 300

■ **Teatteriesitys** to 26.1. klo 13. Klo 11 yhti-
neen ateriointi Arkisella aterialla (5 €),
klo 13–14 Sirkka ja Sylvi -teatteriesitys li-
put 10 € (Varkauden teatteri). Intohi-
moiset kutojat ja läpi elämän ystävykset
kampaavat auki elämänsä ja unelmiaan
kanssamme.

■ **Rauhanyhdistyksen seurat** ke 1.2. klo
19. Hannu Riihimäki, Eino Kangastie.

■ **Lyhtymessu** su 5.2. klo 16. Juha Välimä-
ki, Kati Ukkonen. Yhteisvastuukeräyk-
sen aloitus.

■ **Messu** su 19.2. klo 16. Pirjo Kuula, Juha
Välimäki, Ossi Jauhainen.

Gospelmessu
Alavan kirkossa
su 12.2. klo 18

MUUT

■ **Kotipyhäkoulu** su
5.2. klo 12 3–6-vuoti-
aille Lehtoniemes-
sä, os. Eila Tirkko-
nen, Helmiäiskatu
2 C 11. Pyhäkoulu
kestää 1/2-1h, van-
hemmat ovat myös
tervetulleita tutustu-
maan. Pyhäkoulussa on
hiljentymishetki Raama-
tun kertomuksen äärellä, askar-
telua ja mehutuokio. Mukana ovat myös
pyhäkoulukissa ja -koira. Lisätietoja Pirjo
Kuula 040 4848 318.

■ **Hiljaisuuden talo -ilta** ma 6.2. klo 18
Vanhassa Pappilassa, Kuninkaankatu 12.
Anna Väättäinen.

■ **Yhteisvastuun lipaskeräys kaupoi-
la alkaa** ma 6.2. klo 9. Yhteisvastuu 2017
torjuu ihmiskauppaa. Tule mukaan li-
paskeräjäksi. Diakoniatyö Piia Jääskeläi-
nen 040 4848 326.

■ **Ystävänpäiväjuhla** ti 14.2. Anna Vää-
ttäinen, Ossi Jauhainen, Piia Jääskeläinen,
Sisko Laitinen. Alavan seurakuntasalissa
klo 11–13.30. Aloitamme yhteisellä aterii-
alla 8 €. Yhteisvastuun hyväksi. Myytävä-
nä juhlaiveos *Hannun Hiplee*. Jos tarvit-
set kyytiä, ota yhteyttä alueesi diakonia-
työntekijään 7.2. mennessä.

■ **Lähimmäispalvelijoiden jatkokou-
lutus** ti 14.2. klo 18. Kallaveden kirkol-
la klo 18–20. Psykoterapeutti Päivi Föhr.
Vaikeassa elämäntilanteessa olevan ihmisen
tukeminen ja kohtaaminen. Alavan
vapaaehtoisten ilmoittautumisen
3.2. mennessä: Piia Jääskeläinen 040
4848 326.

■ **JÄRVI-KUOPIO**

Järvi-Kuopion seurakunnan toimisto
040 4888 602 ja 040 4888 611
ma–pe klo 9–15

■ **JUANKOSKEN**
YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO
Tehtaankirkontie 5

■ **Messu** su 29.1. klo 10. Miia Gabel, Taru
Parviainen.

■ **Sanajumalanpalvelus** su 5.2. klo 10.
Miia Gabel, Taru Parviainen. Leila Asikai-
nen. Yhteisvastuukeräyksen avaus, lip-
paiden ja listojen jako. Tule mukaan ke-
rääjäksi! Kirkkokahvit.

■ **Messu** su 12.2. klo 10. Ville Hassinen,
Matti Saarela.

■ **Messu** su 19.2. klo 10. Miia Gabel, Mat-
ti Saarela.

■ **JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO**
Tehtaankirkontie 5

■ **Lä**

Suomen Raamattuopistolta: Matt.4:23 *Jeesus parantaa.*
Lähetysaskartelu to 16.2. klo 10.

KAAVIN KIRKKO

Kaavintie ☒

Messu su 29.1. klo 13. Miia Gabel, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.
Sanajumalanpalvelus su 5.2. klo 13. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Kynttiläkirkko.
Messu su 12.2. klo 13. Mikko Huhtala, Taru Parviainen.
Ystävämessu su 19.2. klo 13. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Ystävämessu.

KAAVIN SEURAKUNTATALO

Kirkkorannantie 1

Elsan kerho to 26.1. klo 11.
Naisten päivän suunnitteluilta to 26.1. klo 17. Paula Hagman-Puustinen.
Tule tekemään yhdessä Jumalanpalveluksen tehtävistä kiinnostuneille.
Mielenterveysryhmä ti 31.1. klo 13.
Vanhemman väen palvelupäivä ti 7.2. klo 11. Ruokailu ja kahvi 5 €/hlö.
Naisten ilta to 16.2. klo 18. Paula Hagman-Puustinen. Tyyli-ilta naisille, mukana tyylineuvoja Maris Kammonen.
Mielenterveyskuntoutujien omaisryhmä ma 20.2. klo 14.
Sanan ja yhteyden ilta ke 22.2. klo 18.30. Yhteistyössä Kansanlähetyksen kanssa.

KAAVIN SEUTU – MUUT

Vanhemman väen lauluhetki Palvelukeskuksen aulassa ke 25.1. klo 13. Kaikille avoin laulutilaisuus. Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.
Luikonlahden Elsan kerho to 9.2. klo 14 Luikonlahden koululla.
Ystävänpäiväseurat ma 13.2. klo 13 Tirkkosella, Kaartotie 15, Kaavi. Mikko Huhtala.
Elsan kerho Maarianvaarassa to 16.2. klo 14 Pauli Tuppuraisella, Kurolantie 69.
Kaikille avoin vanhemman väen lauluhetki ke 22.2. klo 13 Palvelukeskuksen aulassa. Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

MUURUVEDEN KIRKKO

Kustilankuja 1

Messu su 29.1. klo 13. Ville Hassinen, Taru Parviainen.
Messu su 5.2. klo 13. Ville Hassinen, Eino Keihänen, Taru Parviainen. Yhteisvastuukeräyksen avaus. Keittolounas ja kahvit srk-talolla klo 12 alkaen.
Messu su 12.2. klo 13. Ville Hassinen, Matti Saarela.
Sanajumalanpalvelus su 19.2. klo 13. Miia Gabel, Matti Saarela.
Soi kunniaksi Luojan -konsertti ke 22.2. klo 19. Annette Kärppä-Leskinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi, Taru Parviainen, Riikka Tuura. Yksinlauluja, urkusooloja ja yhteismusisointia Järvi-Kuopion kanttoreiden esittämänä. Ohjelma 10 € Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO

Kustilankuja ☒

Seurakuntakerho to 2.2. klo 13. Ville Hassinen.
Seurakuntakerho to 16.2. klo 13. Hanna Kokkonen

NILSIÄN KIRKKO

Kirkonmäentie 1

Messu su 29.1. klo 10. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen.
Majataloilta su 29.1. klo 16. Paula Hagman-Puustinen, Ville Hassinen, Annette Kärppä-Leskinen. Matalan kynnyksen illanvietto kirkossa. Illassa lämmintä yhdessäoloa, koskettavia sanoja, musiikkia sekä yhteistä esirukousta.
Perhekirkko su 5.2. klo 10. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen. Yhteisvastuukeräyksen avaus.
Konserttiseurat la 11.2. klo 18. Annette Kärppä-Leskinen. Herättäjä-Yhdistyksen valtakunnallinen kuoro.
Messu su 12.2. klo 10. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen. Saarna Samuli Korkalainen. Herättäjän valtakunnallinen kuoro. Herättäjän kirkkopyhä. Messun jälkeen lounas, kahvit ja siioninvirsiseurat srk-kodilla.
Sanajumalanpalvelus su 19.2. klo 10. Emmi Haring, Taru Parviainen.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI

Nilsiantie ☒

Siioninvirsiseurat ja paikallisosaston vuosikokous ke 25.1. klo 18.
Ikäihmisten kerho kokoontuu parillisen viikon torstaina, 26.1. alkaen klo 11.
Miesten ilta to 26.1. klo 18. Emmi Haring, Ville Hassinen. Alasalissa.
Rauhanyhdistyksen seurat ma 30.1. klo 18. Hannu Riihimäki, Eino Kangastie.
Näkö- ja kuulokerho ma 13.2. klo 13.
Ystävänpäivän laulajaiset ti 14.2. klo 12. Annette Kärppä-Leskinen. Kahviraha yhteisvastuulle. Arpajaiset ja myyntipöytä-tuotto Hagerin hyväksi.
Sanan ja yhteyden ilta, Kansanlähetys ti 14.2. klo 18.

NILSIÄN SEUTU – MUUT

Murtolahden kyläseurat ke 25.1. klo 18 Liukkusilla. Soipuntie 95. Emmi Haring.
Pisantien kerho pe 27.1. klo 13. Pisantie 20, A-talo, kerhohuone.
Lastulahden kyläseurat pe 10.2. klo 18 Teija Lipposella Lapinsaarentie 108. Eino Keihänen.
Sänkimäki–Konttimäki -kyläseurat pe 10.2. klo 18. Yläahontie 50. Emmi Haring.
Viikkomessu Tahkon kappelissa ke 22.2. klo 18. Emmi Haring.

RIISTAVEDEN KIRKKO

Joensuuntie ☒☒☒

Messu su 29.1. klo 10. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura.
Messu su 12.2. klo 10. Uwe Mäkinen, Pauliina Vuorinen.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO

Keskustie ☒

Pakkaspäivien perhe-elokuvalilta to 26.1. klo 18. Marjaana Mäkinen. Seuraa ilmoittelua.
Kynttilänpäivän kirkko ja yv-aloitus su 5.2. klo 10. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura, Kirkkokuoro. Tervetuloa uudet ja tutut yv-kerääjät! Lounas yv:n hyväksi.
Arkinen ateria ti 7.2. klo 11.30. Lounas 5 €/aikuinen
Miesten ruokapiiri ke 15.2. klo 17. Yhteinen ateria tuo ilon arkeen.
Ystävyyden Silmukkamessu su 19.2. klo 10. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura. Tervetuloa neuleen kanssa kirkkoon, kudotaan ystävyyden verkkoa. Kahvit.
Siioninvirsiseurat ma 20.2. klo 18. Veisuuta, puhetta, yhteyttä. Kahvit.

RIISTAVEDEN SEUTU – MUUT

Pakkaskirkko Mantun piha-alueella la 28.1. klo 16.30. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura. Tervetuloa koko perheellä Pakkaskirkkohetkeen, Mantun pihalle Pakkasjuhlan päätteeksi.
Miesten lenkkipiiri ma 6.2. klo 18. Tervetuloa tutut ja uudet miehet lenkkipiiriin, miehistä jutustelua ja kahvit.

SÄYNEISEN KIRKKO

Kirkkoharjuntie ☒

Messu su 29.1. klo 13. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen.
Perhemessu su 5.2. klo 13. Emmi Haring. Yhteisvastuukeräyksen avaus. Kirkkokahvit.
Messu su 12.2. klo 13. Emmi Haring, Annette Kärppä-Leskinen.
Sanajumalanpalvelus su 19.2. klo 13. Emmi Haring, Taru Parviainen.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI

Kirkkoharjuntie ☒

Seurakuntakerho parillisen viikon torstaina klo 12. Alkaen to 26.1. Emmi Haring.
Syntymäpäiväseurat, Jaakko Niskanen la 28.1. klo 12. Reijo Leino.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTAKOTI

Koivukuja ☒

Palvelupäivä ke 25.1. klo 10.
Kirkkokuoron kevätkausi alkaa to 26.1. klo 15. Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.
Tuustytttöjen kevätkausi alkaa to 26.1. klo 16.30. Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.
Ekumeeninen ristisaatto to 26.1. klo 18. Reijo Leino, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Ekumeeninen ristisaatto päättyy seurakuntakodille, jossa rukoushetki ja kahvi.
Laulumessu su 29.1. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Kirkkokahvit.
Brief case -englannin kerho ti 31.1. klo 18.
Kynttiläkirkko su 5.2. klo 10, Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Yv-keräyksen avaus. Kirkkokahvit.
Majataloilta, aiheena ystävyys ke 8.2. klo 18, Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Illan aiheena ystävyys
Messu su 12.2. klo 10, Mikko Huhtala, Taru Parviainen. Kirkkokahvit.
Brief case-englannin kerho ti 14.2. klo 18.
Lähetyspiiri pe 17.2. klo 12.
Ystävämessu su 19.2. klo 10. Paula Hag-

man-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Kirkkokahvit.
Palvelupäivä ke 22.2. klo 10.

TUUSNIEMEN SEUTU – MUUT

Työseurat Hauranki ja Lapinjärvi ma 13.2. klo 12 Pirjo ja Veli Leskiselä Lapinjärvellä.
Palvelupäivä Hirvolassa to 16.2. klo 10. Ilmoittautuminen ed. tiistaina Minnalle 040 4888 631.
Mustinjärven kotiseurat to 16.2. klo 13 Riitta ja Leo Juvosella.

VEHMERSALMEN KIRKKO

Lempeläntie ☒

Laulumessu su 29.1. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura. Kirkkokahvit.
Messu su 12.2. klo 13. Uwe Mäkinen, Pauliina Vuorinen.
Yhteislauluilta ke 15.2. klo 18. Riikka Tuura. Laulamme virsikirjan uusia virsiä
Messu su 19.2. klo 13. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI

Lempeläntie ☒

Seurakuntakotimme alakerta on suljettu todennäköisesti kesään 2017 asti remontin takia. Kaikki tilaisuudet ovat yläkerrassa tai väistötiloissa seurakuntakodin vieressä. Lisätietoja toiminnan tai tapahtumien yhteydessä.
Puurokammari to 26.1. klo 10. ja to 23.2. klo 10 väistötilassa seurakuntakodin vieressä.
Päiväkerhot alkavat to 2.2. klo 9. Tors- taisin klo 9–11.30 ja klo 13.30–16.
Perhekerhot alkavat pe 3.2. klo 9.30.
Kynttilänpäivän sanajumalanpalvelus ja yhteisvastuustartti su 5.2. klo 13. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura. Kirkkokuoro. Kirkkokahvit, infotilaisuus ja lip-paiden jako. Tervetuloa mukaan vanhat, nuoret ja uudet kerääjät ja kaikki muut.
Varttuneen väen virkistyspäivä to 9.2. klo 10. Väistötilassa seurakuntakodin vieressä. Ruokamaksu 5 €.
Puikko-Piit ja Vasara-Vesat to 9.2. klo 12. Väistötilassa seurakuntakodin vieressä. Uwe Mäkinen.
Kokki-ukot ti 14.2. klo 17. Uwe Mäkinen.
Maaailmanilta Syyria kutsuu to 23.2. klo 18. Tule tutustumaan Syyrian ihmisiin, ääniin ja makuihin. Vieraana lähetysstiiteeri Jenni Shakya.

Kallaveden seurakunnan toimisto
040 4848 327, ma–pe klo 9–15
kallavesi@evl.fi

KALLAVEDEN KIRKKO

Rauhalahdentie ☒1

Arkinen ateria ke 25.1. klo 11. Aterian

hintaa 5 €, lapset 3 € ja alle 4-vuotiaat ilmaiseksi. Ateria tarjolla keski- viikkoisin.

Lapsikuoron harjoitukset ke 25.1. klo 17. Harjoitukset keskiviikkoisin.
Messu su 29.1. klo 10. Sanna Alanen, Juha Määttä, Jarkko Maukonen.
Halleluja -konsertti su 29.1. klo 13. Richard Nicholls. Kallaveden seurakunnan nuorisokuoro KNOT. Vapaa pääsy.

Kantelekonsertti ti 31.1. klo 18. Jenni Venäläinen, kantele ja Richard Nicholls, laulu ja urut. Vapaa pääsy.
Laulaen lounaalle ke 1.2. klo 10.15, Anna-Mari Linna. Kauneimpia hengellisiä lauluja yhdessä laulaen.
Bachia ehtookellojen aikaan la 4.2. klo 18. Anna-Mari Linna, sopraano; Peter Gospodinov, sello; soitinyhtye. Vapaa pääsy.
Koko kansan kirkkopyhä su 5.2. klo 10. Sirpa Nummenheimo, Matti Pentikäinen, Mari Vuola-Tanila. Päiväkerholaiset sekä Sudanilaisten lauluryhmä. Aamupuuro ja kahvit klo 9, messu klo 10. Juhlimme Kuopion 50-vuotiaista päiväkerhotyötä. Voit tuoda lelut ”lelukolehtiin”. Päiväkerholaisten *Maailman paras napa* -näyttely. Yhteisvastuukeräyksen aloitus, myyjäiset, arpajaiset ja lounas, jossa vapaaehtoinen ruokamaksu Yhteisvastuulle.
Messu su 12.2. klo 10. Raija Jokela, Anni Tanninen, Richard Nicholls.
Hetki musiikin ja rukouksen äärellä su 12.2. klo 18. Anni Tanninen, Marjukka Borgman, Gospeliako. Yhteisvastuulle.
Seurakuntien yhteinen lähimmäispalvelun jatkokoulutus ti 14.2. klo 18 Kallaveden kirkolla, Rauhalahdentie 21. Teema on vaikeassa elämäntilanteessa olevan ihmisen kohtaaminen ja tukeminen, psykoterapeutti Päivi Föhr. Ilmoittautumiset 7.2. mennessä Maaritille 040 4848 369 tai maarit.kirkinen@evl.fi
Tyynyliinatalokoot lähetystyön hyväksi la 18.2. klo 9. Talkoolaisille tarjotaan talkookahveja ja päivän lounas. Ilmoittautuminen 10.2. mennessä Katrille 040 4848 334.
Messu su 19.2. klo 10. Sanna Alanen, Peteri Hämäläinen, Mari Vuola-Tanila.
Mukulamessu su 19.2. klo 17. Petteri Hämäläinen, Mari Vuola-Tanila, Katari Heikkinen, Taina Kangas, Marita Jaatinen, lapsikuoro, lapsisoittajat, Kallaveden kirkon päiväkerholaiset. Tilaisuuden juontajina Vappu ja Jouni Palmu. Ilta- tapatarjoilu, Aiheena on *Raamattu, Jumalan ihmeellinen kirja*.
Kirkon Raamattupiiri ma 20.2. klo 18. Lisätietoja: Jarmo Oksanen 050 571 8270

PETOSEN SEURAKUNTATALO

Ystäväpiiri to 26.1. klo 12.
Nuorten lauluryhmän harjoitukset to 26.1. klo 16. Harjoitukset torstaisin.
Toiminnanmiehet pe 27.1. klo 13.
Aamupala alkaen ti 31.1. klo 9. Aamupala on tarjolla tiistaisin.
Sovintoon elämän kanssa -sielunhoitopäivät pe–la 3.–4.2. Anni Tanninen. Vieraileva sosiaalipsykologi, perheneuvoja ja vuoden 2016 Kristillisen kirja

Näyttelemään!

Agricola-näytelmä kaipaa lisää tekijöitä. Näytelmän ensi-ilta on 29.9.2017. Harjoitukset ovat Kallaveden kirkolla yleensä maanantaisin. Vielä ehtii – tule mukaan, laulutaitokaan ei ole välttämätöntä.

Ota yhteyttä Johanna Porkolaan: johanna.porkola@evl.fi tai puh. 040 4848 365.

Yhdessäoloa kirkossa

Majataloilta on matalan kynnyksen illanvietto kirkossa. Illassa lämmintä yhdessäoloa, koskettavia sanoja, musiikkia sekä yhteistä esirukousta.

Majataloilta Nilsin kirkossa sunnuntaina 29.1. klo 16.

TAPAHTUU

Sudanilaisten elinolot tutuiksi

Petosen seurakuntatalolla on kansainvälinen messu sunnuntaina 12.2. klo 17. Messun liturgina on Kallaveden seurakunnan entinen kirkkoherra **Esko Konttinen** ja saarnaajana pastori **Stephanos Khalifa**.

Messun jälkeen on tilaisuus, jossa pastori Khalifa ja Kokkolan seurakunnan maahanmuuttajatyöntekijä **Sari Renlund** kertovat Pohjois-Sudanissa sijaitsevan Umgorban kyläyhteisön elämästä. Pastori Khalifa on kotoisin Umgorbanista.

He ovat aloittaneet kyläyhteisön avustamistyön yhteistyössä Omarang Suomessa ry:n kanssa. Yhdistyksen jäsenet koostuvat pääosin sudanilaisista maahanmuuttajista, jotka ovat kotoisin juuri Nuba-vuoristoalueelta.

Yhtenä yhdistyksen tavoitteista on auttaa ja tukea maaseutuyhteisön ihmisiä selviytymään joka päiväisestä elämästä vaikeissa olo-

Sudanin Umgorbanissa lapset käyvät koulua taivasalla.

suhteissa. Pohjois- Sudanissa on enimmäkseen islamuskoisia, mutta lähempänä Etelä-Sudanin rajaa on myös kristittyjä yhteisöjä. Kirkkoja

on rakennettu, mutta valtio on purkanut niitä, koska se ei tue kristinuskoa.

Kansainvälinen messu sunnuntaina 12.2 klo 17 Petosen seurakuntatalolla.

kilpailun voittajan, Saara Kinnusen aiheina ovat aina ajankohtaiset *Ihmisen kolme peruskaipausta, Selviytymiskeinot elämän pettymyksissä, Sovintoon menneisyyden kanssa ja Elämän suorittajasta unelmien toteuttajaksi*. Perjantaina aloitamme tu-
lokaheilla klo 17.30 ja päätämme klo 21. Lauantaina aloitamme klo 10 ja päätämme lähtökaheilla klo 15. Lauantaina on myös lounas. Tarjoilut koko ajalta 10 €. Kokoaikainen osallistuminen on toivotavaa. Ilmoittautumiset viimeistään viikkoa ennen erityisruokavaliointeen s-postilla riitta.reima@evl.fi tai vuokko.laitinen@evl.fi

Petrosen messu su 5.2. klo 17. Anni Tanninen.

■ **Varikko-ilta** su 5.2. klo 17. Millaisen mallin Jumala antaa vanhemmuuteen Juha Määttä.

Kansainvälinen messu su 12.2. klo 17. Sudanin Nuba-vuorten hyväksi. Kahvitarjoilun lomassa Nuba-vuorten esitelyä.

Ystävänpäivä ti 14.2. klo 12.

Sovintoon elämän kanssa ti 14.2. Ryhmässä käsitellään elämään liittyviä teemoja, joiden kanssa olisi hyvä päästä sovintoon, että voisi elää omannäköistä elämää. Ryhmä kokoontuu viikoittain kuusi kertaa ja mukaan mahtuu kahdeksan ihmistä. Ilmoittautumiset 4.2. mennessä www.kuopionseurakunnat.fi/kallaveden-seurakunta/ilmoittautumiset. Tarkempia tietoja Vuokko Laitiselta 040 4848 254 tai Riitta Reimalta 040 4848 370.

Kutsu yhteyteen -messu su 19.2. klo 17. Anni Tanninen.

KALLAVEDEN SEUTU – MUUT

Turinätupa ti 31.1. klo 13. Tiistaisin Ravintola Käskynkän kabinetissa, Soikkokuja 12.

Rytlyn kylän lähetyspiiri to 2.2. klo 13 Anja Nissiselä, Kuuselanukuja 15. Anni Tanninen.

Haminalahden työseurat ma 6.2. klo 18.30 Inkeri Koposella, Korvaharju 287. Martti Olsen.

Hiltulanlahden kinkerit to 9.2. klo 18.30 Taina ja Heikki Hiltusella, Mäenpääntie 64. Kinkereiden aiheena uskopuhdistus 500 v. Matti Pentikäinen, Anna-Mari Linna.

Olutilatorstai to 16.2. klo 11.30 Niemisjärven kylätalossa, Niemisjärventie 763. Ystävänpäiväohjelmaa. Sanna Alanen.

Rytlyn kinkerit to 16.2. klo 13 Leena Koposella, Lumpeisentie 360. Uskopuhdistuksesta 500 vuotta. Sirpa Nummenheim, Anna-Mari Linna.

VEHMASMÄEN KAPPELI

Esikoislestadiolaisten seurat su 29.1. klo 16. Seuraavat kerrat 5.2. ja 12.2.

Puutossalmen, Sotkanniemen, Kurkimäen ja Vehmasmäen yhteiset kinkerit su 19.2. klo 13. Sanna Alanen, Richard Nicholls. Kinkereiden aiheena uskopuhdistus 500 v.

KARTTULAN KIRKKO

Messu su 29.1. klo 10. Johanna Porkola, Anne Keränen, Anneli ja Matti Tolonen, laulu.

■ **Messu ja Yhteisvastuukeräyksen avaus** su 5.2. klo 10. Johanna Porkola,

Anne Keränen, Tuula Makkonen. Messun jälkeen kahvit seurakuntakodilla.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI KISSAKUUSENTIE

Lapsikuoron kevätkausi alkaa to 26.1. klo 14.45.

Iiris Huttusen syntymäpäivät su 29.1. klo 13.30. Mahdolliset muistamiset lähetystyölle (Saara Karttunen ja Palmu) paikan päällä tai tilille Fl1856003650001933. Saaja: Huttunen, viite: Iiris60.

■ **Yhteisvastuukonsertti** su 5.2. klo 12. Anne Keränen, Andraz Szabo, piano ja Zuzana Gasparova, viulu.

Ilta messu su 12.2. klo 17. Johanna Porkola, Richard Nicholls.

■ **Perhekirko ja talvitapahtuma Yhteisvastuun hyväksi** su 19.2. klo 11. Johanna Porkola, Anne Keränen, Varpu Jääskeläinen ja Karttulan päiväkerholaiset. Ulkoilutapahtuma koko perheelle. Ruokailu ja kahvit, koiravaljakko ja moottorikelkka-ajelua, partiolaiset paistavat lettuja ja makkaraa, työnäytöksiä ja arpajaiset. Tuotto Yhteisvastuulle.

KARTTULAN SEUTU – MUUT

Miesten saunailta to 26.1. klo 17.30 Jukka Vasaralla, Saarisenraitti 457, Koskenkylä.

Kirkonkylä–Kuivaniemi -kinkerit su 12.2. klo 13 Leena ja Esko Kumpusalolla, Lemperintie 74. Kinkereiden aiheena uskopuhdistus 500 v. Johanna Porkola.

MAANINGAN KIRKKO Maaningantie

■ **Pakkasviikon Mukulamessu** su 29.1. klo 12. Raija Jokela, Talvikki Attila-Pekonen. Lapsikuoro Ilon Säteet.

■ **Pohjoismaisen musiikin konsertti** su 29.1. klo 15. Sayaka Kinoshiro, viulu, Iriina Zahharenkova, piano.

■ **Messu** su 5.2. klo 10. Raija Jokela, Talvikki Attila-Pekonen. Messun jälkeen yhteisvastuukeräyksen avustapahtuma Maaninkatalolla. Kirkkokahvit.

Messu su 12.2. klo 10. Juha Määttä. Messun jälkeen infotilaisuus rippikoululaisien vanhemmille. Kirkkokahvit.

MAANINKATALO Maaningantie

Kirkonkylän srk-piiri ti 31.1. klo 13. Seuraavan kerran 21.2.

Hetkinen Raamatun äärellä ke 1.2. klo 16. Seuraavan kerran 22.2.

Seurakunnan Vapaaehtoisten tapaminen ti 7.2. klo 13 seurakuntasalissa.

Luentosarja kymmenen käskyä ma 13.2. klo 18.30. Käskyt 4–6. *Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi*. Jouko Kauhanen.

■ **Arkinen ateria** ti 14.2. klo 7. Aterian hinta. aikuiset 5 €, lapset 3 € ja alle 4-vuotiaat ilmaiseksi.

■ **Ystävänpäivä tapahtuma** ti 14.2. klo 12. Talvikki Attila-Pekonen.

Messu su 19.2. klo 10. Juha Määttä, Richard Nicholls, Dolce.

MAANINGAN SEUTU – MUUT

Crux Cafe -nuortenilta to 26.1. klo 18. Satamatie 5

Vianta–Ahkiolahti -kinkerit su 5.2. klo

14 Martti Vesalolla, Iisalmentie 266 (Vanha kauppa). Kinkereiden aiheena uskopuhdistus 500 v. Raija Jokela, Talvikki Attila-Pekonen.

Ystävät Kotikulmassa ma 6.2. klo 10. **Käsityöpiiri** ma 6.2. klo 12. Seuraavan kerran 20.2.

Ystävät Viljämässä ma 6.2. klo 13.30.

Pulkonkosken kinkerit su 12.2. klo 13.30 Pekka ja Anne Pyllkö-

sellä, Varpasaarentie 131 A Pulkonkoski. Raija Jokela.

Olkkari Päivälässä ma 13.2. klo 17, Ollintie 16 A. Hanna Rasa.

Yhteislaulu-virkistyspiiri to 16.2. klo 12 Liisa Rissasella, Talluskyläntie 161, Kuro-lanlahti. Talvikki Attila-Pekonen.

Käärmelähdän kinkerit Viitasaloilla su 19.2. klo 13 Veikko ja Hanna Viitasaloilla, Varpasaarentie 74. Kinkereiden aiheena uskopuhdistus 500 v. Juha Määttä.

Ystävänkammari Viljämässä ma 20.2. klo 13.30. Hanna Rasa.

MUUT

Hyvän hoidon päivä ke 25.1. klo 10.30. Omaishoitajille, hoidettaville ja kuljetuspalvelun piireissä oleville. Ilmoittautumiset diakoniatuomistoon 040 4848 332 ma klo 10–11, voit jättää myös viestin vastaajaan. Seuraavan kerran 22.2.

Perheitten raamattupiiri su 29.1. klo 16.30 Kallaveden kirkon alakerrassa. Lisätietoja Tuula Holmlundilta, tuula.holmlund@gmail.com. Seuraavan kerran 12.2.

Leväsen kammari ma 30.1. klo 13, Leväsentie 27, 2. kerros. Sanan maanantai, diakoni Irene Savolainen. Ryhmä kokoontuu joka toinen viikko parittomilla viikoilla.

Miesten sauna- ja sananilta pe 3.2. klo 17.30 Poukaman leirikeskuksessa. *Jumalan voima on ihmeellinen*, Jouni Pelkonen. Seuraavan kerran 16.2. *Riittä-vän hyvä – rohkeasti rosoilla*, Heimo Enbuska.

MÄNNISTÖ

Männistön seurakunnan toimisto 040 4848 379, ma–pe klo 9–15 mannisto@evl.fi

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO Kellolahdentie

040 4848 386
Isoskoulutus ke 25.1. klo 16.30. Sanna Mertanen 040 4848 398 ja Anu Viippola 040 4848 408.

Hyvän Mielen arkinen ateria to 26.1. klo 11. Lähetystyö, kansainvälisen työn sihteerit Jukka Helle. Anne-Mari Mertanen, Minna Toivanen. Linja-autokuljetus: Klo 10.25 Kelloniemen Sale, 10.27 Itkonniemi (Malminkatu 13 pysäkki), 10.30 Sotilaspojankadun pysäkki, 10.30 Teller-vonkadun pysäkki, 10.30 Lönnrotinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla),

10.35 Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla), Killisenkatu, Pohjolankatu, Lönnrotinkatu, 10.40 Saariaitan pysäkki, 10.45 Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu klo 13.30. Päivän hinta 5 €.

Elämää etsimässä -kerho to 26.1. klo 14.30. Heikki Hyvärinen, Kari Kuula.

■ **Pyhän tanssin aamu-päivä** la 28.1. klo 10. Tintti Tinkala. Lounas.

Rippikoulujen aloitusmessu su 29.1. klo 10. Sanna Mertanen, Aulikki Mäkinen, Heikki Mononen. Maksuton lounas. Infot rippikouluurhyille.

■ **Kynttilänpäivän messu** su 5.2. klo 10. Oona Huttunen, Heikki Hyvärinen, Sanna Mertanen, Johanna Isokangas, Heikki Mononen. Kirkko- ja päiväkuoro. Yhteisvastuukeräyksen avaus. Lounas, vapaaehtoinen maksu YV:lle. YV-lippaiden ja -materiaalin sekä keräysaikojen ja -paikkojen jako. Anne-Mari Mertanen, Minna Toivanen.

Siioninvirsiseurat su 5.2. klo 18. Heikki Hyvärinen.

Mestariillista hyvää tasoa. Ajatuksia Johann Gottfried Waltherin (1684–1749) urkumusiikista -luentokonsertti ti 7.2. klo 19. MuT Tommi Harju ja Jan Lehtola, urut. Vapaa pääsy.

■ **Muskarimessu** su 12.2. klo 10. Sanna Mertanen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas. Lyhyttä ehtoolliskirkkoa vietetään laulaen, leikkien ja liikkuen. Maksuton lounas.

Isoskoulutus ke 15.2. klo 16.30. Sanna Mertanen, Anu Viippola.

Miesten piiri ke 15.2. klo 18. Heikki Hyvärinen.

Hyvän Mielen arkinen ateria to 16.2. klo 11. *Ikoni – sukellus kirjailijan maailmaan*, notaari, kirjailija Marja-Sisko Aalto. Linja-autokuljetus: Klo 10.25 Kelloniemen Sale, 10.27 Itkonniemi (Malminkatu 13 pysäkki), 10.30 Sotilaspojankadun pysäkki, 10.30 Lönnrotinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla), 10.35 Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla), Killisenkatu, Pohjolankatu, Lönnrotinkatu, 10.40 Saariaitan pysäkki, 10.45 Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu klo 13.30.

Päivän hinta 5 €.

Messu su 19.2. klo 10.

Heikki Hyvärinen, Sanna Mertanen, Johanna Isokangas.

■ **Tulevaisuuden kirkkomusiikot -kuorokonsertti** ke 22.2. klo 19. Sibeliuksen Akatemian kirkkomusiikin kuoronjohtoon opiskelijat. Vapaa pääsy.

MUUT

Kirkkohetki Mäntykampuksella su 29.1. klo 13. Aulikki Mäkinen, Heikki Mononen.

Hartaus Mäntylän palvelutalolla to 2.2. klo 13.30. Oona Huttunen. Minna Toivanen.

■ **Talkkunapuurossa Yhteisvastuulle** la 18.2. klo 11–14 Päivärannan Citymarketin

pääovien luona. Heikki Hyvärinen. Sami Mitsman.

PUIJON

Puijon seurakunnan toimisto 040 4848 410, ma–pe klo 9–15 puijo@evl.fi

PUIJON KIRKKO Taivaanpankantie

040 4848 419

Messu su 29.1. klo 10. Kari Kuula, Jaana Marjanen, Mari Voutilainen, Joona Saraste. Urpo Karjalainen Herättäjä-Yhdistyksestä saarnaa. Kuopion virsikuoro, johtaa Päivi Perttilä. Lapsille pyhäkoulu. Lounas 10 € Aholansaaren toiminnan tukemiseen.

Siioninvirsiseurat su 29.1. klo 12.15. Mari Voutilainen, Urpo Karjalainen, Satu Väätäinen. Kahvit seurojen jälkeen.

■ **Messu ja kaikenikäisten kekkerit kirkonmäellä** su 5.2. klo 10. Mari Voutilainen, Teemu Voutilainen. Rajalan koulun 3-musiikkiluokkalaiset, Tommi Markkanen. Lounas. Yhteisvastuukeräyksen avaus, tietoa keräyksestä ja keräyslippaiden jako. 10-vuotiaitten syntymäpäiväjuhlat. Perheille autorata-ajelua, pelejä ym.

Kutsu yhteyteen -messu su 5.2. klo 17. Teemu Voutilainen. Opetus Olli Sepänen.

Messu su 12.2. klo 10. Jaana Marjanen, Mari Voutilainen, Anna Antikainen. Lapsille pyhäkoulu.

Messu su 19.2. klo 10. Kari Kuula, Mari Voutilainen, Teemu Voutilainen, Jarkko Maukonen, Joona Saraste. Luomuskuoro, Jarkko Maukonen. Lapsille pyhäkoulu.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS Taivaanpankantie

Eläkeläisten iltapäiväkerho to 26.1. klo 12.30. Teemu Voutilainen. Aiheena Jeesus herättää uskon. Kerho kokoontuu torstaisin. Ohjelma saatavissa kerhosta. Lisätietoja Teemu Voutilainen 040 4848 434.

■ **Yksin Jumalalle kunnia – reformoidun perinteen painotukset** ma 30.1. klo 18.30. Joona Saraste. Luennon pitää Markku Virta. Reformaation historia. Luento- ja keskustelutarja uusien kirkkokuntien synnystä, opetuksesta ja musiikista.

■ **Hymyilevä Matteus** ti 31.1. klo 18. *Näkevänsä aaveen*, Matt. 14. Keskustelutarja Matteuksen evankeliumista. Jukka Ordén.

■ **Vain minä ja Jeesus – radikaalireformaatio eli uudestikastajien liike** ma 6.2. klo 18. Kari Kuula, Anna Antikainen. Reformaation historia. Luento- ja keskustelutarja uusien kirkkokuntien synnystä, opetuksesta ja musiikista.

■ **Kirkko ja kuningas ilman paavia – anglikaaninen kirkko syntyy** ma 13.2.

TAPAHTUU

Pyhän tanssin päivä

Pyhä tanssi on rukousta ja mietiskelyä liikkeessä. Se sopii kaiken ikäisille ja kaiken kuntoisille. Askeleet ovat helppoja eikä tanssitahtoa tarvita – ohjaaja näyttää askeleet jokaisen tanssin alussa. Pyhän Johanneksen kirkolla lauantaina 28.1. ohjaajana toimii tanssinopettaja, TM Tiina Sara-aho.

Osallistumismaksu 5 € sisältää kevyen lounaan, maksetaan käteisellä paikan päällä. Ei ennakkoilmoittautumista. Lisätietoja saa kanttori Tintti Tinkalalta puh. 040 4848 404 tai tintti.tinkala@evl.fi

Pyhän tanssin päivä lauantaina 28.1. klo 10–14 Männistön Pyhän Johanneksen kirkossa, Kellolahdentie 8.

TINTTI TINKALA

Sovintoon elämän kanssa

Petrosen seurakuntatalossa sielunhoitopäivillä 3.–4.2. vierailee sosiaalipsykologi, perheneuvoja ja vuoden 2016 Kristillisen kirjakilpailun voittaja **Saara Kinnunen**. Hänen aiheinaan ovat aina ajankohtaiset ihmisen kolme peruskaipausta: *Selviytymiskeinot elämän pettymyksissä, Sovintoon menneisyyden kanssa ja Elämän suorittajasta unelmien toteuttajaksi*.

Aloitamme perjantaina tulokahveilla klo 17.30 ja päätämme klo 21. Lauantaina aloitamme klo 10 ja päätämme lähtökaheilla klo 15. Lauantaina on myös lounas. Tarjoilut koko ajalta 10 €. Kokoaikainen osallistuminen on toivotavaa. Ilmoittautumiset erityisruokavaliointeen viimeistään viikkoa ennen, sähköpostitse riitta.reima@evl.fi tai vuokko.laitinen@evl.fi.

Sovintoon elämän kanssa -sielunhoitopäivät pe–la 3.–4.2. Petosen seurakuntatalossa, Pyörönkaari 21.

klo 18. Kari Kuula, Richard Nicholls. Reformaation historia. Luento- ja keskustelutarja uusien kirkkokuntien synnystä, opetuksesta ja musiikista.

MUUT

Hartaus ja virsituokio Puijonlaakson toimintakeskuksen juhlasalissa to 26.1. klo 10.45. Teemu Voutilainen. Esa Sihvonen.

■ **Sanasta suuntaa elämään -kotiraa-**
mattupiiri alkaa to 26.1. klo 18 Mer-
ja-Riitta Jaakkosella, 040 557 3285, Sam-
makkolamentie 1 B 36. Muut kodeissa
kokoontuvat Raamattupiirit: Kotiraamis
arki-iltaisiin parin viikon välein, lisätieto-
ja Tiina Jaakkonen 040 708 2874. Keskus-
telupiiri sunnuntaisin parin viikon välein,
lisätietoja Jukka Soininen 050 501 3141.
Hernekeittomyyjäiset Puijon tori-
la la 28.1. klo 10. Aholansaaren toimin-
nan tukemiseen. Myynnissä myös arpo-
ja 5 €/kpl Nilsin Herättäjäjuhlien hyväk-
si. Myyjäiset klo 13 saakka.

■ **Yhteisvastuun lipaskeräys Puijon**
torilla alkaa ma 6.2. klo 10. Tule mukaan
yhdessä tempaisemaan keräyksen hyväk-
si 6.–11.2. ja tuo tullessasi ystävä, kaveri,
tuttava ja/ tai naapuri. Ajankohdan voit
itse valita. Ilmoittaudu diakoniatyönteki-
jille Riitta Murtorinne 040 4848 437 tai
Raili Lehtoviita 040 4848 438. Yhteisvas-
tuu auttaa hädänalaisia Suomessa ja ke-
hitysmaissa. Suomessa vuoden 2017 ke-
räysvaroin autetaan ihmiskaupan uhreja.
Toivelauluilta Poukamassa ti 14.2. klo
18. *Lauluja ystäväydestä*. Lisätietoja Heli
Nuutinen 040 748 9530.
Ranta-Toivalan seurakuntapiiri ti 14.2.
klo 18.30 Jukka ja Tanja Rönkön kodissa,
Uuhilahdentie 426. Teemu Voutilainen.
Takkailta Poukamassa ke 15.2. klo 19.
Yksinäisyys ja ystävyys. Lisätietoja Heli
Nuutinen 040 748 9530.

DIAKONIAKESKUS

Vuorikatu 11, Kuopio

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot
ilman ajanvarausta maanantaisin ja
keskiviikkoisin klo 10–12.
Diakoniakeskuksen aulatilassa on
maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjan-
taisin klo 10–12 luettavissa lehtiä ja asiak-
kaiden on mahdollista varata aikoja eri
viranomaisille asiakastietokoneen kaut-
ta. Aulatilassa on avoin WiFi-verkko vie-
railijoita varten.
Kierrätysmyymälä avoinna maanantai-
sin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 11–
13 Keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22,
B-rapun pohjakerroksessa.
■ **Katulähetyspiiri** ma 30.1. klo 15 alka-
en Diakoniakeskuksen aulatilassa. Kaikil-
le avoin raamattu- ja keskusteluryhmä.

PERHEASIAIN- NEUVOTTELUKESKUS

Asemakatu 8, Kuopio

Luottamuksellista keskusteluapua pa-
risuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot
ma–pe klo 9–11 040 4848 480 tai sähkö-
postitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi.

Löydät meidät myös Facebookista: www.facebook.com/PNKkuopio

YHTEINEN NUORISO- JA OPPILAITOSTYÖ

TUOMIOKIRKKO Vuorikatu

■ **Perjantaimessu** pe 27.1., 3.2., 10.2. ja
17.2. klo 19. Perjantaimessun järjestää
Oppilaitostyö.

VANHA PAPPILA Kuninkaankatu 10

■ **Pappilan Perjantai -illat**. Tervetuloa
perjantaisin klo 20. Kokoonnutaan pe
27.1., 3.2., 10.2. ja 17.2.
■ **Pappilaklubilla Serafiel** pe 27.1. klo
20.30. Noin kerran kuukaudessa Pappi-
lan Perjantai -illat muuttuvat Pappilaku-
biksi. Tuolloin tarjolla on livemusiikkia,
nyt pe 27.1. lauteilla Serafiel. Soitto alkaa
noin klo 20.30. Vapaa pääsy.
■ **Meidän Ilta** tiistaisin klo 14. Kokoon-
nutaan ti 31.1., 7.2., 14.2. ja 21.2.
■ **Hiljaisuuden talo -i lta** ma 6.2. klo 18.
Anna Väättäinen.

SIILINJÄRVI

Kirkkoherranvirasto ja taloustoimis-
to avoinna arkisin klo 9–11 ja 12–14 p. 017
288 4600 (khranvirasto), 017 288 4620
(talouststo). Haarahongantie 4, 71800
Siilinjärvi. Ke 22.2. kirkkoherranvirasto ja
taloustoimisto avoinna vain klo 12–14.
www.siilinjarvenseurakunta.fi, www.
facebook.com/siilinjarvenseurakunta,
www.vapaaehtoistyö.fi/siilinjarvi

SIILINJÄRVEN KIRKKO Haarahongantie 4

Keskipäivän rukoushetki ke 25.1., 1.2.,
8.2., 15.2., 22.2. klo 12.
Perjantaimessu kirkossa pe 27.1. klo 18.
Leena Laurinkari, Marjaana Kaisto, mes-
suavustajat. Kirkkojatkot päätysalissa.
Messu su 29.1. klo 10. Unto Niskanen,
Sanna Marin, Marjaana Kaisto. Syöpäyh-
distyksen kirkkopyhä.
■ **Messu** su 5.2. klo 10. Heikki Kastari-
nen, Matti Hoffrén, Airi Heiskanen. Yh-
teisvastuukeräyksen startti.
Messu su 12.2. klo 10. Matti Hoffrén, Sep-
po Laitanen, Vesa Kajava.
■ **Messu** su 19.2. klo 10. Seppo Laitanen,
Leena Laurinkari, Marjaana Kaisto. Bari-
toni Hannu Musakka. Siilinjärven kun-
nan kirkkopyhä.
■ **Muistojen laulut -konsertti** su 19.2.
klo 15. Hannu Musakka, baritoni, Vesa
Kajava, piano. Hengellisiä ja isänmaallisia
lauluja. Käsiohjelma 10 €.
■ **Sibelius-Akatemian kirkkomusiiki-**
nopiskelijoiden kuorokonsertti ti 21.2.
klo 18.

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4

Kahvila Huili kaikenikäisten kohtaamis-
paikka joka pe klo 9–12 kerhotoiloissa.

Askartelupiiri joka ke klo 9–12 lähetys-
kellarilla 25.1. alk. Lähetystyötä, kohtaa-
misia, vapaata ja ohjattua askartelua.
■ **Donkkis-ilta** ke 25.1. klo 18–20 Pienes-
sä salissa.
Omaishoitajakerho läheistään hoita-
valle joka toinen to klo 13–15 Pienes-
sä salissa. 26.1. Lapsuus. 9.2. Omaishoita-
jien tunteet; sairaanhoitaja Maija Halo-
nen. Kahvit.

■ **Armoa 100 -luentosarja** Isossa sa-
lissa torstaisin. 26.1. klo 18 *Armoa armot-*
tomille. Emerituspiispa Voitto Huotari.
2.2. klo 18 *Luther – virsi – seurakuntalau-*
lu, mitä se on? Kirkkomusiikin lehtori, dir.
cant. & mus. Seppo Kirkinen. To 9.2. klo
18. *Hellänä armosta*. Toimittaja, kirjailija
Aino Suhola. 16.2 klo 17.30 (huom. aika!)
Lutherin Reformaation merkkivuosi – ka-
tolisesta näkökulmasta. Isä Toan Tri Ngu-
yen, Katolinen kirkko. Kahvit klo 17.30,
paitsi 16.2. luennon jälkeen.
Seurat ti 31.1. klo 13 pienessä salissa. Kris-
tilliset eläkeläiset. Unto Niskanen.
Kehitysvammaisten Kiva-kerho to 2.2.
klo 15 päätysalissa. Kokoontuu säännöl-
lisesti.

Perjantakahvila viikoittain pe 3.2., 10.2.,
17.2. klo 18 nuorten kerhotoiloissa.

■ **Lähetyslounas** ma 6.2. klo 11. Kana-
keitto ja jälkiruoka 7 €. Tuotto lähetys-
työhön.

Eläkeikäisten päiväpiiri ma 6.2., 20.2.
klo 13 Isossa salissa. Kokoontuu säännöl-
lisesti joka toinen viikko.

Sanan ja yhteyden ilta ma 6.2. klo 18.30
Pienessä salissa. Seppo Laitanen, Kalle
Savolainen.

Kotipolun kerho ti 7.2. klo 13 Kotipolku
6 kerhohuone. Kokoontuu kerran kuu-
kaudessa.

Siiliperheet ke 8.2. klo 18 nuorten kerho-
tilassa. Kokoontuu säännöllisesti.

Kuulokerho ma 13.2. klo 13 päätysalissa.

Kokoontuu kerran kuukaudessa.

Kasvuryhmä (Krito) ma 13.2. klo 18–20
Lähetyskellarissa (käynti sisäpihalta parti-
tilan ovesta). Uusi ryhmä aiheella *Kes-*
keneräisyys minussa – Kasvun avaimia
(Satu Eerolan kirja). Tutustuminen ai-
heeseen, kahvit. Uusia ryhmäläisiä ote-
taan mukaan. Tied. Seija Pitkäselä 044
219 8833.

Siioninvirseurat to 16.2. klo 14 Pienes-
sä salissa. Heikki Kastarinen.

■ **Gospel-lattarit-lauantai** 18.2. Klo
9–10.30 Afrikkalainen tanssi, klo 10.45–
12.15 Gospel-lattarit. Tanssia ja liikettä
gospelmusiikkiin, hinta 5 € / 1,5 h. Ilmoit-
taudu verkkosivuilla.

Lähimmäispuveluryhmä ma 20.2. klo
12–13.30 Perähuoneessa.

■ **Arjen ateria** ti 21.2. klo 11–12 Isos-
sa salissa. Aik. 5 €, lapset 2 €, alle 2-v. il-
maiseksi.

Raamattuopiston ilta ti 21.2. klo 18.30
Pieni sali. Kristuksen mielenlaatua oppi-
massa, Fil. 2. Kauhanen.

VUORELAN KIRKKO Rissalantie 10

Kahvila Kuppunen joka ti klo 13 ryhmä-
huoneessa.

Siiliperheet ke 25.1., 1.2. klo 18 ryhmä-
huoneessa. Kokoontuu säännöllisesti.

Sanajumalanpalvelus su 29.1. klo 13.

Unto Niskanen, Marjaana Kaisto.

Vuorelan lähetyspiiri joka toinen ti klo

10. 31.1. kirkkoherra Sep-
po Laitanen. 14.2. lähe-
tystyön pappi Matti
Hoffrén.

■ **Arjen Ateria** to
2.2. klo 11–12. Spon-
soroi Hankkija. Tuot-
to Yhteisvastuukerä-
ykseen. Aik. 5 €, lapset
2 €, alle 2-v. ilmaiseksi.

■ **Ilta-Hessu** hartaus sinul-
le pe 3.2. klo 18.

Perjantakahvila pe 3.2., 17.2. klo 18 ala-
kerrassa. Isoskoulutusnuoria.

Messu su 5.2. klo 13. Heikki Kastarinen,
Matti Hoffrén, Airi Heiskanen.

Raamattu- ja rukouspiiri ti 7.2. klo 18.

■ **Donkkis-ilta** ke 8.2. klo 18–20.

■ **Naisten hyvän olon ilta** to 9.2. klo

18. Kirjoittaminen. Iltpala YV-keräyk-
sen hyväksi.

Messu su 12.2. klo 13. Matti Hoffrén, Sep-
po Laitanen, Auli Hokkanen, Vesa Kaja-
va. Työyhteisöjen pyhäpäivä.

Lukupiiri klo 18–19.30 ke 15.2. F. E. Sillan-
pää: *Nuorena nukkunut*. 21.3. Minna Ket-
tunen: *Nepalin metsänneito* – *Helena*
Payne. Ohjaa Ulla Nissi.

Ystävänpäiväillallinen ti 14.2. klo 18.

Kolmen ruokalajin illallinen, draamaa ja
musiikkia. Kansanlauluyhtye iLo, laula-
ja-lauluntekijä Juuso Happonen. Lasten-
hoito järjestetty. Liput 22 €/hlö. Lippujen
varaus ja ilmoittautuminen lastenhoi-
toon 6.2. mennessä www.siilinjarvenseu-
rakunta.fi. Tuotto Yhteisvastuulle.

Sanajumalanpalvelus su 19.2. klo 13.

Unto Niskanen, Marjaana Kaisto.

Vuorelan näpertäjät. Avoin ma 20.2.,
13.3., 3.4. ja 24.4. klo 10. Käsitöitä, askarte-
lua. Ohjaajina vapaaehtoiset.

Miesten piiri ma 20.2. klo 18 partioti-
lassa.

MUUTA

Valokuvanäyttely Nepalista 30.1. saak-
ka Siilinjärven kirjaston Artssissa. Lähe-
tystyöntekijä Kirsti Kirjavaisen valokuvia
ja nepalilaisia asusteita.

Ystävän Tupa ma 30.1., 13.2. klo 9 Lep-
pakaarteen kerhohuoneella. Kahvit. Ko-
koontuu joka toinen viikko.

Risulantien kerho ma 30.1. klo 13. Risu-
lantie 12 kerhohuoneessa. Kokoontuu
kerran kuukaudessa.

Kotipolun kerho ti 7.2. klo 13 Kotipolku
6 kerhohuone. Kokoontuu kerran kuu-
kaudessa.

■ **Hiljaisuuden retiitti** Ruokoniemes-
sä 7.–9.4. Ilm. viim. 23.3. Matti Hoffrénil-
le 044 728 4603.

JÄRJESTÖT

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Kuninkaankatu 10, Kuopio

Toimipiste avoinna keskiviikkoisin klo
10–13, virsihetki klo 11–12. Saatavana
HY:n ja Aholansaaren tuotteita.

Markkinaseurat 28.–29.1.: **Seurat** la 28.1.

klo 16 Keskusseurakuntatalolla, Suokatu
22. Jaro Julkunen, Jouko Kukkonen, Lau-
ri Paatero, Anna Väättäinen. **Wähäväkis-**
ten juhlaiveisuu ja Herran pyhä ehtool-
linen puutteenalaisille -iltamessu la klo

18 Tuomiokirkossa. Liturgia Urpo Karja-

Muista myös
verkkolehti
kirkkojakoti.fi

lainen, saarna Mika Nuorva.

Messu su 29.1. klo 10 Puijon
kirkossa, saarna Urpo Kar-
jalainen. Messun jälkeen
lounas ja seurat.

Konserttiseurat la 11.2.
klo 18 Nilsin kirkossa.

Mukana H-Y:n valtakun-
nallinen kuoro.

Kirkkopyhä su 12.2. klo 10 Nil-
siässä. Messu ja seurat.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS Ahmatie 10, Kuopio

Myyjäiset la 28.1 klo 16 (ruokailu) ja klo
17 myyjäiset Rauhanyhdistyksellä.

Seurat su 29.1 klo 14, 15.30 ja 17 Rauhan-
yhdistyksellä.

Seurat su 5.2 klo 14, 15.30 ja 17 Rauhan-
yhdistyksellä.

Seurat su 12.2. klo 14, 15.30 ja 17 Rauhan-
yhdistyksellä.

Seurat ja vuosisokous su 19.2. klo 15.30
Rauhanyhdistyksellä.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11, Kuopio

044 532 4523, p-savonkl@sekl.fi, www.
pskl.fi

Lyhtymessu Neulamäen kirkossa su 5.2.
klo 16. Raimo Lappi.

Sanan ja yhteyden ilta Leppävirran
Vanhalla Pappilalla ke 8.2. klo.18.30.

Sanan ja yhteyden ilta Siilinjärven seu-
rakuntatalolla ma 6.2. klo.18.30. Seppo

Laitanen ja Kalle Savolainen.

Donkkis Big Night lisälmen seurakunta-
talolla pe 10.2. klo.18–20.

Sanan ja yhteyden ilta Kaavin seura-
kuntatalolla ke 22.2. klo.18.30. Tuula Rä-
sänen.

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys

Raamattu- ja lähetyspiiri to. 2.2. klo 19
Keskusseurakuntatalolla Aaronissa.

SLEY:n Itä-Suomen piirin työntekijä on
Johannes Häkämies 050 321 2938, johan-
nes.hakamies@sley.fi

NNKY Suokatu 8B, krs, Kuopio

044 772 1928, www.ywca.fi/paikallinen
toiminta/kuopio

Kirjallisuuskahvila su 22.1. klo 14 kah-
viossa. Wilhelmiina Honkanen esittelee:
Juhani Rekola, *Herääminen pimeään*.

Käsityöiltapäivä la 4.2. klo 13, B-por-
ras, 4. krs.

Kahvihuone Wirwoitus su 12.2. klo 14
kahviossa. Pirjo Ojala: *Israel-terveiset ku-*
vin. "Yllätysvieras", kakkukahvit.

Venäjänkielisten maahanmuutta-
janaisten ryhmä tiistaisin klo 18: 21.2.,
21.3. ja 25.4. Mummon mökissä, Puijon-
katu 10.

Kuoro ma klo 13.

Raamattu- ja lähetyspiiri vuoroviikoin

ma klo 14.30.

AHOLANSAARI

Seuraliikepäivät 3.–5.2.

Tiedustelut 050 4641 000, www.aholan-
saari.fi tai aholansaari@aholansaari.fi

TAPAHTUU

Neljä luentoa armosta

Armoa 2017! -luentosarja avaa Siilinjärven
seurakuntatalolla neljä näkökulmaa
reformaation keskeiseen sanomaan,
armoon.

Torstaisin seurakuntatalon Isossa salissa.

- ✚ 26.1. klo 18 *Armoa armottomille*.
Emerituspiispa Voitto Huotari.
- ✚ 2.2. klo 18 *Luther – virsi – seurakuntalaulu,*
mitä se on? Kirkkomusiikin lehtori,
dir.cant. & mus. Seppo Kirkinen.
- ✚ 9.2. klo 18. *Hellänä armosta*.
Toimittaja, kirjailija Aino Suhola.
- ✚ 16.2 klo 17.30 (huom. aika!) *Lutherin*
Reformaation merkkivuosi – katolisesta
näkökulmasta. Isä Toan Tri Nguyen,
Katolinen kirkko.

Kahvit klo 17.30, paitsi 16.2. luennon jälkeen.

Aino Suhola

Kutsu ystävä illalliselle

Ystävä ei ole hän kenet olet kauimmin tuntenut. Se on hän, joka tuli eikä koskaan lähde viereltäsi. Ystävyttä ja välittämistä voi osoittaa tarjoamalla ystävälle tai kumppanille illallisen, jonka tuotolla tuetaan lähimmäisyyttä pakolaisleireillä Jordaniassa ja ihmiskaupan uhreille kotimaassa Yhteisvastuukeräyksen kautta.

Ystävänpäivänä 14.2. klo 18 Vuorelan kirkolla nautitaan hyvästä ruoasta, draa-
masta ja musiikista. Kolmen ruokalajin il-
lallisen lisäksi saa nauttia kansanlaulu-
yhtye iLon ja laulaja-lauluntekijä Juuso
Happonen musiikista. Ystävällisyyden hy-

Kansanlauluyhtye iLo

vinvoinnista esitelmän pitää erikoisvieras
Ps.Dr. dos, tri. W. von Pföferö.

Lastenhoito järjestetty. Illallisliput 22 €/hlö. Liput ja lastenhoito on varattava
ennakkoon 6.2. mennessä verkossa:
www.siilinjarvenseurakunta.fi

SUOMEN Raamattuopisto

Rukous- ja raamattupiiri ma 6. ja 20.2. klo 16.30 Pelastusarmeijan kokoushuoneessa, Kauppakatu 55.

Sanasta suuntaa -raamattupiiri to 26.1., 2.2., 9.2. ja 16.2. klo 18 Sammakkolammentie 1 B, Merja-Riitta Jaakkonen.

Hyvän sanoman ilta, aiheena käskyt 4–6, ma 13.2. klo 18.30 Maaninkatalossa Maaningalla. Jouko Kauhanen ja Raimo Riekkö.

Hyvän sanoman ilta, aiheena *Jeesus parantaa*, ke 15.2. klo 18.30 Juankosken srk-talossa. Kahvit klo 18 alkaen. Jouko Kauhanen ja Raimo Myyryläinen.

Hyvän sanoman iltapäivä teemana *Hyvän Paimenen hoidossa* la 18.2. klo 12–17 Pelastusarmeijan salissa, Kauppakatu 55. Luennoitsijoina Jaakko Pirttiäho ja Matti Turunen.

Hyvän sanoman ilta, aiheena *Kristuksen mielenlaatu oppimassa*, Fil.2, ti 21.2. klo 18.30 Siilinjärven srk-talon pienessä salissa, Jouko Kauhanen.

KUOPION KRISTILLISET ELÄKELÄISET

Laulun ja Sanan tilaisuudet Mäntylän palvelukeskuksessa ti 31.1. klo 13.30 ja Palvelukoti Lepolassa pe 3.2. klo 14.

Laulutuokio ja kerho keskuseurakuntatalon Samulissa ti 7.2. klo 12.30. Oma ohjelmaa ja Raamatun teksti. Ti 14.2. klo 12.30 Rukouspalvelus. Isä, kirkkoherra Timo Honkaselkä.

KANSAN RAAMATTUSEURA

Sanan Kulma,
Tulliportinkatu 10, Kuopio

www.kansanraamattuseura.fi/kuopio,
krs-kuopio@sana.fi, 020 768 1660

Kristittyinä olemisen ilo? Sanan Kulmalla pe 27.1. klo 18. Anja Komulainen.

Iloa ja yhteyttä elämään Sanan Kulmalla ti 7.2. klo 13. Musiikki uskon ilmentäjänä, Lea Tuiremo.

Jumalan johdatus ja teot elämässäni Sanan Kulmalla pe 10.2. klo 18. Juonto Toivo Halonen, musiikki Sakari Heikkilä.

Evankeliumia arjessa L10T – tapa elää -opintopiiri Sanan Kulma ke 15.2. klo 18. Askel 4. Kerro *Jeesuksesta*, Toivo Halonen.

Seuraava
Kirkko ja koti
ilmestyy 22.2.

Päiväkerhot Kuopiossa 50 vuotta

Ensimmäiset päiväkerhot Kuopiossa pidettiin 1.2.1967. Vähitellen toiminta laajeni eri puolille kaupunkia kerrostaloista vuokratuihin kerhohuoneisiin, seurakuntataloille ja kirkkoihin. Tänä päivänä kirkon varhaiskasvatus on monimuotoista ja uusia toimintatapoja kehitteillä. Toimintakaudella 2016–2017 on Kuopion seurakunnissa 420 päiväkerholaista, 38 päiväkerhoryhmää ja 28 lastenohjaajaa.

Kerhoissa vietetään synttäreiden kunniaksi mehu- ja keksikekkeitä 5.–12.2. Juhlaviikolla lauletaan vanhoja päiväkerholauluja ja leikitään

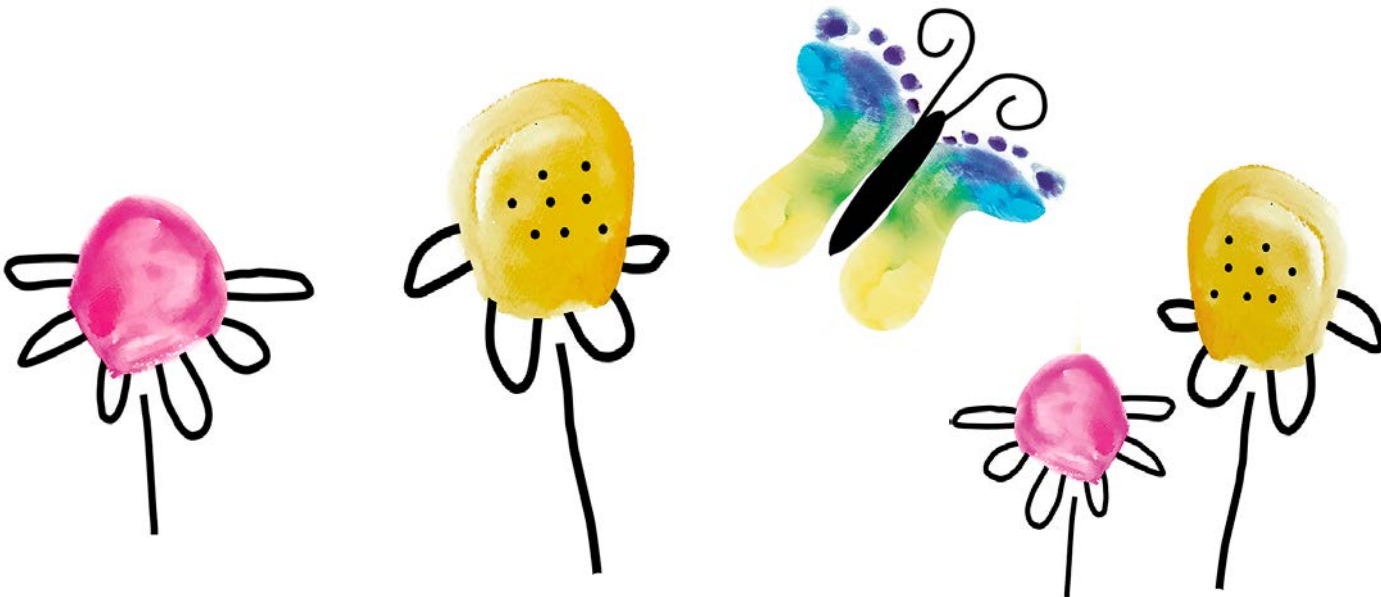
leikkejä vuosikymmenien ajoilta.

Kuopion kaupungintalon juhlasalissa juhlitaan keskiviikkona 8.2. perheneuvonnan koordinaattori, pari- ja seksuaaliterapeutti Minna Oulasmaan luento- ja keskustelutilaisuudessa *Lapsi tunteiden vuoristoradalla – miten tuen häntä*. Tilaisuus on avoin, ei ilmoittautumista. Luento on *Päiväkerhot Kuopiossa 50 vuotta* -juhlavuoden tapahtuma. Lue lisää Minna Oulasmaasta lehden sivulta 2.

Lapsi tunteiden vuoristoradalla – miten tuen häntä luento ja keskustelutilaisuus vanhemmille ke 8.2. klo 17.30–19 Kuopion kaupungintalon juhlasalissa.

Juhlaviikolla lauletaan vanhoja päiväkerholauluja ja leikitään leikkejä vuosikymmenien ajoilta.

Yhteistä iloa

✦ **Pakkaskirkko** Mantun piha-alueella lauantaina 28.1. klo 16.30 Pakkasjuhlan päätteeksi. Mukana Marjaana Mäkinen ja Riikka Tuura. Tervetuloa koko perheellä Pakkaskirkkohetkeen!

✦ **Pakkasviikon Mukulamessu** Maaningan kirkossa sunnuntaina 29.1. klo 12. Raija Jokela, Talvikki Attila-Pekonen ja Lapsikuoro Ilon Säteet.

✦ **Koko kansan kirkkopyhä** Kallaveden kirkossa sunnuntaina 5.2. alkaa klo 9 aamupalalla. Messu klo 10, mukana Sirpa Nummenheimo, Matti Pentikäinen, Mari Vuola-Tanila, päiväkerholaiset sekä sudanilaisten lauluryhmä. Juhlomme Kuopion 50-vuotiaasta päiväkerhotyötä. Voit tuo-

da lelun lelukolehtiin. Esillä päiväkerholaiten *Maailman paras napa* -näyttely. Paljon toimintaa: Yhteisvastuukeräyksen aloitus, myyjäiset, arpajaiset ja lounas, josta vapaaehtoinen ruokamaksu Yhteisvastuulle.

✦ **Messu ja kaikenikäisten kekkerit** Puijon kirkonmäellä sunnuntaina 5.2. klo 10. Mukana Mari Voutilainen ja Teemu Voutilainen, Rajalan koulun 3-musiikkiluokalaiset, Tommi Markkanen. Lounas. Yhteisvastuukeräyksen avaus, tietoa keräyksestä ja keräyslippaiden jako. 10-vuotiaitten syntymäpäiväjuhlat. Perheille aurorata-ajelua, pelejä ym.

✦ **Perhekirkko ja talvitapahtuma** Kart-

tulan seurakuntakodilla sunnuntaina 19.2. klo 11. Menossa mukana ovat Johanna Porkola, Anne Keränen, Varpu Jääskeläinen ja Karttulan päiväkerholaiset. Ulkoilutapahtuma koko perheelle. Tarjolla ruokailu ja kahvit. Koiravaljakko ja moottorikelkka-ajelua, partiolaiset paistavat lettuja ja makkaraa, työnäytöksiä ja arpajaiset. Tuotto Yhteisvastuulle.

✦ **Mukulamessussa** Kallaveden kirkolla sunnuntaina 19.2. klo 17 mukana Petteeri Hämäläinen, Mari Vuola-Tanila, Katri Heikkinen, Taina Kangas, Marita Jaatinen, lapsikuoro, lapsisoittajat ja Kallaveden kirkon päiväkerholaiset. Tilaisuuden juontavat Vappu ja Jouni Palmu. Ilta-
lataarjoilu.

MUSIIKKIVIikko

Kallaveden seurakunnan musiikkiviikko 29.1.–4.2.

- ✦ **Halleluja! -konsertti** sunnuntaina 29.1. klo 13. Kallaveden seurakunnan nuorisokuoro KNOT Richard Nichollsin johdolla
- ✦ **Kantelekonsertti** tiistaina 31.1. klo 18. Jenni Venäläinen, kantele ja Richard Nicholls, laulu ja urut.
- ✦ **Laulaen lounaalle** keskiviikkona 1.2. klo 10.15 Kauneimpia hengellisiä lauluja yhdessä laulaen kanttori Anna-Mari Linnan johdolla.
- ✦ **Bachia ehtookellojen aikaan** lauantaina 4.2. klo 18. Anna-Mari Linna, sopraano; Peter Gospodinov, sello; soitinyhtye.

Tilaisuudet ovat Kallaveden kirkolla, Rauhalahdentie 21, ja niihin on vapaa pääsy.

Yhteisvastuu 2017 torjuu ihmiskauppaa

Yhteisvastuu auttaa hädänalaisia Suomessa ja kehitysmaissa. Suomessa vuoden 2017 keräysvaroin autetaan ihmiskaupan uhreja. Päättävöitteena on ehkäistä ihmiskauppaa ja hyväksikäyttöä tavoittamalla, tunnistamalla ja tukemalla virallisten tukijärjestelmien ulkopuolelle putoavia ihmiskaupan tai ihmiskaupan kaltaisten rikosten uhreja. Keräysvaroilla tuettava kansainvälinen työ keskittyy erityisesti konfliktien keskellä asuvien nuorten auttamiseen, jotta he pystyisivät rakentamaan kohtuullisen elämän, eivätkä joutuisi ihmismalakuuljettajien ja ihmiskaupan uhreiksi.

Lue lisää Yhteisvastuusta lehden sivulta 4.

Tavataan Yhteisvastuun merkeissä

**Seurakunnissa on paljon yhteisvastuuta-
pahtumia, tässä niistä muutamia.**

- ✦ **Yhteisvastuukerääjien koulutuspäivä** lauantaina 28.1. klo 9 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 C. Tervetuloa mukaan uudet ja vanhat kerääjät. Tiedustelut Pirjo Litmaselta, puh. 040 4848 282.
- ✦ **Arjen Ateria** Vuorelan kirkossa to 2.2. klo 11–12. Tuotto yhteisvastuukeräykseen, aikuiset 5 €, lapset 2 €, alle 2-vuotiaat ilmaiseksi.
- ✦ **Messu** ja yhteisvastuukeräyksen avaus Tuomiokirkossa su 5.2. klo 10. Kirkkokahvit. Sunnuntain messut nähtävillä myös verkossa: virtuaalikirkkko.fi
- ✦ **Kynttilänpäivän kirkko ja Yhteisvastuun aloitus** Riistaveden seurakuntatalossa su 5.2. klo 10. Tervetuloa uudet ja tutut kerääjät! Lounas Yhteisvastuun hyväksi.
- ✦ **Messu** Maaningan kirkossa su 5.2. klo 10. Messun jälkeen yhteisvastuukeräyksen avaustapahtuma Maaninkatalolla. Kirkkokahvit.
- ✦ **Messu ja yhteisvastuukeräyksen avaus** Karttulan kirkossa su 5.2. klo 10. Messun jälkeen kahvit seurakuntakodilla.
- ✦ **Messu ja yhteisvastuukeräyksen startti** Siilinjärven kirkossa su 5.2. klo 10.
- ✦ **Sanajumalanpalvelus** Juankosken Ylösnousemuskirkossa su 5.2. klo 10. Yhteisvastuukeräyksen avaus, lippaiden ja listojen jako. Tule mukaan kerääjäksi! Kirkkokahvit.
- ✦ **Perhekirkko** ja yhteisvastuukeräyksen avaus Nilsin kirkossa su 5.2. klo 10.
- ✦ **Kynttilänpäivän messu** Pyhän Johanneksen kirkossa su 5.2. klo 10. Yhteisvastuukeräyksen avaus. Lounas, vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuulle.
- ✦ Lippaiden ja materiaalin sekä keräysaikojen ja -paikkojen jako.
- ✦ **Kirkkokahvit ja yhteisvastuun aloitus** Alavan seurakuntatalossa sunnuntaina 5.2. klo 12.30. Siilinjärven lähetysseiteeri Jenni Shakyta kertoo terveisiä Syyrian pakolaisleiriltä. Uusia lipaskerääjiä tarvitaan. Tule kuuntelemaan ja osallistumaan.
- ✦ **Kynttilänpäivän sanajumalanpalvelus ja yhteisvastuustartti** Vehmersalmen seurakuntakodissa su 5.2. klo 13. Kirkkokahvit, infotilaisuus ja lippaiden jako. Tervetuloa mukaan vanhat, nuoret ja uudet kerääjät ja kaikki muut.
- ✦ **Messu** Muuruveden kirkossa su 5.2. klo 13. Ville Hassinen, Eino Keihänen, Taru Parviainen. Yhteisvastuukeräyksen avaus. Keittolounas ja kahvit srktalolla klo 12 alkaen.
- ✦ **Perhemessu** Säyneisen kirkossa su 5.2. klo 13. Emmi Haring. Yhteisvastuukeräyksen avaus. Kirkkokahvit.
- ✦ **Lyhtymessu** Neulamäen kirkossa su 5.2. klo 16. Yhteisvastuukeräyksen aloitus.
- ✦ **Yhteisvastuun lipaskeräys Puijon torilla** alkaa ma 6.2. klo 10. Tule mukaan yhdessä tempaamaan keräyksen hyväksi 6.–11.2. Kutsu mukaan ystävä, kaveri, tuttava tai naapuri. Ajankohdan voit itse valita. Ilmoittaudu diakoniatyöntekijöille: Riitta Murtorinne puh. 040 4848 437 tai Raili Lehtovirta puh. 040 4848 438.
- ✦ **Hetki musiikin ja rukouksen äärellä** Kallaveden kirkossa su 12.2. klo 18. Anni Tanninen, Marjukka Borgman ja Gospeliako. Yhteisvastuulle.
- ✦ **Talkkunapuuoroa Yhteisvastuulle** Päivärannan Citymarketin pääovien luona la 18.2. klo 11–14.

Pitopalvelua

Ilon ja surun hetkellä olemme palveluksessanne

- Kaikkiin kodin juhliin maukkaat kylmät tai lämpimät pitopöydät
- Kotileivonnaiset tilauksesta (ilmainen kotiinkuljetus)
- Meiltä myös astiat, liinat, kukkalaitteet, tarjoilu henk.kunta, jne.

Piirakka & pulikka

Kotileipomo & pitopalvelu

puh. 050 305 1737
tai s-posti
piirakkapulikka@luukku.com

SARI TENHUNEN

MEIDÄN ILTA

JOKA TIISTAI KLO 14–20. VANHA PAPPILA. KUNINKAANKATU 12.

YHDESSÄOLOA. YHDESSÄ TEKEMISTÄ. YSTÄVIÄ.

Lue lisää: www.yhteishenki.fi/meidanilta

KIRKKO KUOPIOSSA

YHTEISHENKI

MUSIIKKIA

- ✦ **Pappilaklubilla Serafiel** pe 27.1. klo 20.30. Noin kerran kuukaudessa Pappilan Perjantai-illat muuttuvat Pappilaklubiksi. Tuoloin tarjolla on upeaa livemusiikkia, ihan ilmaiseksi. Nyt perjantaina 27.1. lauteilla Serafiel, soitto alkaa noin klo 20.30. www.serafielmusic.com
- ✦ **Pohjoismaisen musiikin konsertti Maaningan kirkossa** su 29.1. klo 15. Sayaka Kinoshiro, viulu ja Irina Zahharenkova, piano.

Jorma Hynninen ja Kalevi Kiviniemi

- ✦ **Luentokonsertti Mestarillista hyvää tasoa. Ajatuksia Johann Gottfried Walterin (1684–1748) urkumusiikista** Pyhän Johanneksen kirkossa ti 7.2. klo 19. MuT Tommi Harju ja Jan Lehtola, urut. Vapaa pääsy.
- ✦ **Jorma Hynnisen ja Kalevi Kiviniemen -konsertti** Alavan kirkossa su 5.2. klo 18. Ohjelma 10 € Yhteisvastuulle. Konsertti on osa Alavan seurakunnan 50-vuotisjuhlavuoden ohjelmaa.
- ✦ **Yhteisvastuukonsertti** Karttulan seurakuntakodissa su 5.2. klo 12. Andraz Szabo, piano ja Zuzana Gasparova, viulu.
- ✦ **Zipporim-musiikkiryhmän kahvikonsertti** Alavan seurakuntakeskuksessa la 11.2. klo 14. Konsertti on Alavan seurakunnan 50-vuotisjuhlavuoden ohjelmaa.
- ✦ **Konserttiseurat** Nilsin kirkossa la 11.2. klo 18. Mukana Samuli Korkalainen ja Herättäjä-Yhdistyksen valtakunnallinen kuoro.

Hannu Musakka

- ✦ **Gospelmessu** Alvan kirkossa su 12.2. klo 18 Nuorten bändi ARMO.
- ✦ **Urkukonsertti Kari Vuola** Tuomiokirkossa ti 14.2. klo 19. Yhteistyössä Sibelius-Akatemia ja Tuomiokirkkosrk.
- ✦ **Yhteislauluilta** Vehmersalmen kirkossa ke 15.2. klo 18. Lauletaan virsikirjan uusia virsiä, laulattamassa kanttori Riikka Tuura.
- ✦ **Muistojen laulut -konsertti** Siilinjärven kirkossa su 19.2. klo 15. Hannu Musakka, baritoni; Vesa Kajava, piano. Hengellisiä ja isänmaallisia lauluja. Käsiohjelma 10 €.
- ✦ **Sibelius-Akatemian kirkkomusiikino-**

- piskelijoiden kuorokonsertti** Siilinjärven kirkossa ti 21.2. klo 18.
- ✦ **Lounaskonsertti Anssi Pyykkönen** Tuomiokirkossa ke 22.2. klo 12. järj. Sibelius-Akatemia ja Tuomiokirkkosrk.
- ✦ **Soi kunniaksi Luojan -konsertti** Muuruveden kirkossa ke 22.2. klo 19. Ohjelma sisältää yksinlauluja, urkusooloja ja yhteismusisointia Järvi-Kuopion seurakunnan kanttoreiden Riikka Tuuran, Aliisa Lukkarin-Syrjäniemen, Taru Parviaisen ja Annette Kärppä-Leskisen esittämänä. Ohjelma 10 € Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.
- ✦ **Tulevaisuuden kirkkomusiikot -kuorokonsertti** Pyhän Johanneksen kirkossa ke 22.2. klo 19. Esiintymässä Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin kuoronjohdon opiskelijat. Vapaa pääsy

PUIJON KIVI
HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
Puh. (017) 282 9000
www.puijonkivi.fi

LÄNSIVUOREN
HAUTAUSHUOLTO
Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665
Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

PERUNKIRJOITUKSET
testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin
Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

Tietokoneapu
Kotitalous-
vähennys 45%
www.orden.fi
040 5844 045

Sähköasennus
Hannu Tuomainen
Puh. 050 553 8767
hannu.tuomainen@netti.fi

• **HAUTAKIVET**
• **KAIVERUKSET**
• **KULTAUKSET**
• **ENTISÖINTITYÖT**
• **KIVILYHDYT**

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Ilmoitusmarkkinointi
Pirjo Teva
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.
ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN
Tulliportinkatu 34, Kuopio
(017) 262 5300, esa.airaksinen@kolumbus.fi

• **Matot**
• **vuodevaatteet** • ym.

PYYKKISATAMA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
www.pyykkisatama.fi

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA
Myös lisänimien kaiverukset

VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniittitie 7
Puh. (017) 771 811

HAUTAKIVET
LISÄKAIVERUKSET
sekä kaikki kivialan palvelut

KIVILÄHDE
KAAVIN KIVI
• 1989 •
KAAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE
Kirjekuorentie 6, Kaavi
p. 017 6880100, myynti@kaavinkivi.fi
Avoimma ma-pe 8-17
www.kaavinkivi.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT
esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 24 %
Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy
Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO. OY
Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Sielunhoito-
terapia
SYDÄN-
JUURI
terapeuttista sielunhoitoa
perheneuvontaa
Helena Lehtimäki, YTM
Sos.työntekijä, uusperheneuvoja
Sielunhoitoterapeutti (ACC)
P. 045 3156464, Kuopio
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydانjuuri.fi

Laatukivet kohtuuhintaan
www.HautakiviHalvemmalla.fi

2425 €

99 €
156 €

1195 €

510 €
960 €
Puh: 045 109 1809 – Email: hautakivi@hautakivihalvemmalla.fi

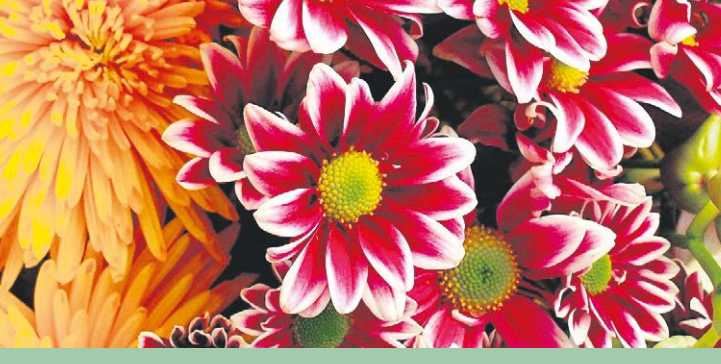

Lähetä surunvalittelusi.
punaisenristinkauppa.fi
→ Adressien tekstausta
tai puh. 020 701 2211
Punainen Risti

Puijon Maja
palvelee lämmöllä
arjessa ja juhlassa
niin ilon kuin
surunkin hetkinä
• juhlaravintola
• lounasravintola
• hotelli
• sauna- ja kokoustilat
Kysy lisää ja pyydä tarjous
puh. 044 552 4810
myynti@puijo.com

Puijon torni
Hotelli Puijon maja
www.puijo.com
Puijotie 135, 70300 Kuopio

Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...
Hautaustoimisto
J. NURRO OY
Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Hautaustoimisto
PARVIAINEN OY
Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771
Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet,
sidontatyöt ja koristelu,
hautakivet ja kaiverukset
Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi
Pitopalvelu kaikkiin
juhliin ja tilaisuuksiin
Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

Heikkisen Kukkatarha
Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215
MA-PE 9-17, LA 9-16, SU sulj. • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi
Kukka-Hanski
Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15
Linjurin Kukka
Puijonkatu 45 • p. 046 921 4720
• JOKA PÄIVÄ 8-18 • linjurinkukka.com • info@linjurinkukka.fi
Tarhurin Kukka ja sidonta
Kalevalankatu 23 A 2, Männistön ostoskeskus, apteekin ja
pikapankin vieressä • p. 262 2821 • MA-PE 9-17, TI sulj. LA-SU 9-14

kotimaa24.fi

SACRUM
LAAJAN
VALIKOIMAN JA
HYVÄN PALVELUN
KRISTILLINEN
KIRJAKAUPPA.
www.sacrum.fi